

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1058**z dnia 24 czerwca 2021 r.****w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 177 akapit drugi oraz art. 178 i 349,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Art. 176 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) stanowi, że Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) ma na celu przyczynianie się do korygowania podstawowych nierówności regionalnych w Unii. Zgodnie z tym artykułem oraz z art. 174 akapity drugi i trzeci TFUE, EFRR ma przyczyniać się do zmniejszania dysproporcji w poziomach rozwoju różnych regionów oraz zacofania regionów najmniej uprzywilejowanych, wśród których szczególną uwagę należy zwrócić na regiony cierpiące na skutek poważnych i trwałych niekorzystnych warunków przyrodniczych lub demograficznych, w tym w szczególności niekorzystnych warunków wynikających ze spadku liczby ludności, takie jak najbardziej na północ wysunięte regiony o bardzo niskiej gęstości zaludnienia oraz regiony wyspiarskie, transgraniczne i górskie.
- (2) Fundusz Spójności utworzono w celu przyczynienia się do osiągnięcia ogólnego celu wzmocnienia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej Unii poprzez zapewnienie wkładu finansowego w dziedzinach środowiska i sieci transeuropejskich w obszarze infrastruktury transportowej (TEN-T), jak określono w rozporządzeniu (UE) nr 1315/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁴⁾.
- (3) W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 ⁽⁵⁾ określono wspólne przepisy mające zastosowanie do EFRR, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+), Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury (EFMRA), Funduszu Azylu, Migracji i Integracji (FAMI), Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego (FBW) oraz Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (IZGW), które działają na podstawie wspólnych ram.
- (4) W celu uproszczenia zasad, które miały zastosowanie zarówno do EFRR, jak i Funduszu Spójności w okresie programowania 2014–2020, stosowne przepisy dotyczące obu funduszy należy określić w jednym rozporządzeniu.

⁽¹⁾ Dz.U. C 62 z 15.2.2019, s. 90.

⁽²⁾ Dz.U. C 86 z 7.3.2019, s. 115.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 27 marca 2019 r. (Dz.U. C 108 z 26.3.2021, s. 566) oraz stanowisko Rady w pierwszym czytaniu z dnia 27 maja 2021 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym). Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 23 czerwca 2021 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1315/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie unijnych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej i uchylające decyzję nr 661/2010/UE (Dz.U. L 348 z 20.12.2013, s. 1).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (zob. s. 159 niniejszego Dziennika Urzędowego).

- (5) Przy wdrażaniu EFRR i Funduszu Spójności należy przestrzegać zasad horyzontalnych określonych w art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) oraz w art. 10 TFUE, w tym zasad pomocniczości i proporcjonalności określonych w art. 5 TUE, z uwzględnieniem Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. Państwa członkowskie powinny również przestrzegać obowiązków określonych w Konwencji ONZ o prawach dziecka i Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych (UNCRPD) oraz zasad Europejskiego filaru praw socjalnych, ogłoszonego przez Parlament Europejski, Radę i Komisję w 2017 r., a także zapewniać dostępność zgodnie z art. 9 UNCRPD oraz z przepisami prawa Unii harmonizującymi wymogi w zakresie dostępności produktów i usług. W tym kontekście EFRR i Fundusz Spójności, w synergii z EFS+, powinny być wdrażane w sposób promujący przejście od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej i powinny realizować swoje cele z myślą o przyczynianiu się do tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy, eliminacji ubóstwa i wspierania włączenia społecznego. Państwa członkowskie i Komisja powinny dążyć do wyeliminowania nierówności i do promowania równości kobiet i mężczyzn, oraz do uwzględniania perspektywy płci, a także do zwalczania dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub przekonania, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Żaden z funduszy nie powinien wspierać działań przyczyniających się do jakichkolwiek form segregacji lub wykluczenia, a w przypadku finansowania infrastruktury oba powinny zapewniać dostępność dla osób z niepełnosprawnościami.
- (6) Cele EFRR i Funduszu Spójności powinny być osiągane w ramach zrównoważonego rozwoju oraz zgodnie z promowanym przez Unię celem polegającym na zachowaniu, ochronie i poprawie jakości środowiska, w myśl art. 11 i art. 191 ust. 1 TFUE, z uwzględnieniem zasady „zanieczyszczający płaci”. Odzwierciedlając znaczenie przeciwdziałania zmianom klimatu zgodnie ze zobowiązaniami Unii na rzecz realizacji porozumienia klimatycznego z Paryża z 2015 r. przyjętego w ramach 21. Konferencji Stron Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu i osiągnięcia celów Organizacji Narodów Zjednoczonych dotyczących zrównoważonego rozwoju (zwanymi dalej „celami zrównoważonego rozwoju ONZ”), oba fundusze przyczynią się do uwzględnienia działań w dziedzinie klimatu i do osiągnięcia celu ogólnego zakładającego, że 30 % wydatków budżetowych Unii zostanie przeznaczonych na wspieranie celów klimatycznych. W tym celu, w odniesieniu do operacji wdrażanych w ramach EFRR oczekuje się, że 30 % łącznej puli środków finansowych EFRR będzie przyczyniać się do realizacji celów klimatycznych. W odniesieniu do operacji realizowanych w ramach Funduszu Spójności oczekuje się, że 37 % łącznej puli środków finansowych Funduszu Spójności będzie przyczyniać się do realizacji celów klimatycznych. Ponadto, działania podejmowane na podstawie niniejszego rozporządzenia powinny przyczynić się do zrealizowania ambicji przeznaczenia 7,5 % rocznych wydatków na podstawie wieloletnich ram finansowych (WRF) na cele dotyczące różnorodności biologicznej w 2024 r. oraz 10 % rocznych wydatków w ramach WRF na cele dotyczące różnorodności biologicznej w latach 2026 i 2027, przy uwzględnieniu faktu, że cele klimatyczne i cele dotyczące różnorodności biologicznej częściowo się pokrywają.
- Oba fundusze powinny wspierać działania, które są prowadzone z poszanowaniem norm i priorytetów Unii w zakresie klimatu i środowiska, które nie czynią poważnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 ⁽⁶⁾ i które zapewniają transformację w kierunku gospodarki niskoemisyjnej w ramach dążeń do osiągnięcia neutralności klimatycznej Unii do 2050 r. Programy w ramach EFRR i Funduszu Spójności powinny uwzględniać treść zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu, przyjętych w ramach zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, ustanowionych rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 ⁽⁷⁾.
- (7) W celu ochrony integralności rynku wewnętrznego, operacje EFRR i Funduszu Spójności, których beneficjentami są przedsiębiorstwa, mają być zgodne z unijnymi zasadami pomocy państwa określonymi w art. 107 i 108 TFUE.
- (8) We wdrażaniu EFRR i Funduszu Spójności, kluczowym elementem jest zasada partnerstwa, której podstawę stanowi podejście oparte na wielopoziomowym zarządzaniu i która zapewnia udział władz regionalnych, lokalnych, miejskich i innych instytucji publicznych, społeczeństwa obywatelskiego, partnerów gospodarczych i społecznych oraz, w stosownych przypadkach, organizacji badawczych i uniwersytetów. Przy wdrażaniu obu funduszy powinno się zapewnić koordynację z działaniami w ramach EFS+, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, EFMRA oraz Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), a także komplementarność względem tych funduszy.

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13).

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (UE) 2015/652 oraz uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 1).

- (9) Należy ustanowić przepisy dotyczące wspierania przez EFRR celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” i celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg).
- (10) W celu zidentyfikowania rodzajów działań, które mogą otrzymywać wsparcie z EFRR i Funduszu Spójności, szczególne cele polityki dotyczące udzielania wsparcia z obu funduszy należy ustalić w taki sposób, aby zapewnić, by przyczyniały się one do co najmniej jednego ze wspólnych celów polityki, określonych w art. 5 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060.
- (11) Mając na uwadze, że małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) są podstawą europejskiej gospodarki, w ramach EFRR należy nadal wspierać rozwój MŚP poprzez wzmacnianie ich trwałego wzrostu i konkurencyjności. Ponadto, biorąc pod uwagę potencjalnie głęboki wpływ pandemii COVID-19 lub wszelkie inne potencjalne sytuacje kryzysowe, jakie mogą pojawić się w przyszłości i wpłynąć na przedsiębiorstwa i zatrudnienie, EFRR powinien wspierać odbudowę po takich sytuacjach kryzysowych poprzez wspieranie tworzenia miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne.
- (12) Inwestycje realizowane w ramach EFRR powinny przyczyniać się do rozwoju kompleksowej, szybkiej sieci infrastruktury cyfrowej oraz do wspierania wolnej od zanieczyszczeń i zrównoważonej multimodalnej mobilności, z naciskiem na transport publiczny, mobilność współdzieloną, ruch piesz i rowerowy jako elementy transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej.
- (13) Aby skorzystać z możliwości wynikających z ery cyfrowej, EFRR powinien przyczyniać się do rozwoju cyfrowego społeczeństwa sprzyjającego włączeniu, w którym obywatele, organizacje badawcze, przedsiębiorstwa i administracje publiczne w pełni wykorzystują możliwości, jakie oferuje cyfryzacja. Skuteczna administracja elektroniczna na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym obejmuje opracowywanie narzędzi oraz przemysł na nowo sposobu organizacji i procesów w celu skuteczniejszego, łatwiejszego, szybszego i tańszego świadczenia usług publicznych. W szczególności, technologie cyfrowe i telekomunikacyjne powinny być wykorzystywane do wzmacniania tradycyjnych sieci i usług z korzyścią dla społeczności lokalnych poprzez opracowywanie projektów, takich jak inteligentne miasta i wsie.
- (14) Wsparcie z EFRR w ramach celu polityki 1 (CP 1) powinno być oparte na budowaniu zdolności w zakresie strategii inteligentnej specjalizacji, które określają priorytety na poziomie krajowym lub regionalnym, lub na obu tych poziomach, w celu zwiększenia ich przewagi konkurencyjnej poprzez rozwijanie atutów w zakresie badań i innowacji i dopasowywanie ich do potrzeb biznesowych i wymaganych umiejętności w procesie przedsiębiorczego odkrywania. Proces ten powinien umożliwić podmiotom działającym w sektorze przedsiębiorczości, w tym w sektorze przemysłu, organizacjom edukacyjnym i badawczym, administracji publicznej i społeczeństwu obywatelskiemu, zidentyfikowanie najbardziej obiecujących obszarów zrównoważonego rozwoju gospodarczego w oparciu o charakterystyczne dla danego regionu struktury i bazę wiedzy. Ponieważ proces zarządzania inteligentną specjalizacją ma zasadnicze znaczenie dla jakości strategii, EFRR powinien udzielać wsparcia na rzecz rozwijania i wzmacniania zdolności niezbędnych dla efektywnego procesu przedsiębiorczego odkrywania oraz przygotowywania lub aktualizacji strategii inteligentnej specjalizacji.
- (15) Aby promować osiągnięcie neutralności klimatycznej Unii do 2050 r., uwzględniając należycie wynikające z niej konsekwencje społeczne i gospodarcze, EFRR i Fundusz Spójności powinny przyczyniać się do redukcji emisji gazów cieplarnianych oraz do zwalczania ubóstwa energetycznego. W tym kontekście, szczególne znaczenie miałyby inwestycje w efektywność energetyczną, w tym plany oszczędzania energii, w zrównoważoną energię odnawialną zgodnie z kryteriami zrównoważonego rozwoju określonymi w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001^(*), w inteligentne systemy energetyczne, jak również inwestycje mające na celu zapobieganie klęskom żywiołowym i katastrofom, wspieranie różnorodności biologicznej i zielonej infrastruktury, w tym zachowanie, waloryzację i podkreślanie znaczenia chronionych obszarów naturalnych, oraz inne działania służące redukcji emisji gazów cieplarnianych, takie jak zachowanie i odtwarzanie obszarów naturalnych o wysokim potencjale pochłaniania i składowania dwutlenku węgla, takie jak poprzez ponowne nawadnianie wrzosowisk, wychwytywanie gazu pochodzącego ze składowisk odpadów lub redukcja emisji w procesach lub produktach przemysłowych. Ponadto wsparcie powinno być udzielane inwestycjom mającym na celu ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczeń, takich jak zanieczyszczenie powietrza, wody i gleby oraz zanieczyszczenie hałasem i zanieczyszczenie światłem.

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 82).

- (16) Podczas przygotowywania programów dofinansowanych z EFRR i Funduszu Spójności należy uwzględnić zintegrowane krajowe plany w dziedzinie energii i klimatu, w których określone są polityki i środki oraz które służą rozwiązywaniu problemu ubóstwa energetycznego i emisji gazów cieplarnianych. Mając na względzie przyczynienie się do osiągnięcia krajowych celów w zakresie ograniczania ubóstwa energetycznego określonych w zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu, EFRR powinien wspierać w szczególności poprawę efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych zgodnie ze zmienioną dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844^(*), aby przyczynić się do osiągnięcia dekarbonizacji zasobów budowlanych do 2050 r., a tym samym zmniejszenia zużycia energii i uzyskania oszczędności w gospodarstwach domowych dotkniętych ubóstwem energetycznym.
- (17) W celu poprawy połączeń transportowych EFRR i Fundusz Spójności powinny wspierać rozwój transeuropejskiej sieci transportowej, o której mowa w rozporządzeniu (UE) nr 1315/2013, poprzez inwestycje w infrastrukturę dla transportu kolejowego, żeglugi śródlądowej, transportu drogowego, transportu morskiego i transportu multimodalnego, w tym działania na rzecz ograniczenia hałasu. EFRR i Fundusz Spójności powinny również wspierać krajową, regionalną i lokalną oraz transgraniczną i miejską mobilność. Udzielając wsparcia, oba fundusze powinny zwracać uwagę na poprawę bezpieczeństwa, w szczególności istniejących mostów i tuneli.
- (18) W świecie rosnących współzależności oraz w obliczu dynamiki demograficznej i migracyjnej, polityka migracyjna Unii w oczywisty sposób wymaga wspólnego podejścia, opierającego się na synergii i komplementarności różnych instrumentów finansowania. W związku z tym, podczas przygotowywania i wdrażania programów wspieranych z EFRR należy zwracać uwagę na wyzwania demograficzne. W celu zapewnienia spójnego, mocnego i konsekwentnego wsparcia dla wysiłków na rzecz solidarności i podziału odpowiedzialności między państwami członkowskimi w zakresie zarządzania migracjami, EFRR powinien udzielać wsparcia, na najwłaściwszym poziomie terytorialnym, służącego ułatwieniu długoterminowej, sprzyjającej włączeniu społecznemu integracji obywateli państw trzecich, w tym migrantów, z korzyścią dla rozwoju społecznego i gospodarczego, poprzez przyjęcie podejścia mającego na celu ochronę ich godności i praw.
- (19) W celu wspierania innowacji społecznych i sprzyjającego włączeniu społecznemu dostępu do wysokiej jakości zatrudnienia EFRR powinien wspierać podmioty „ekonomii społecznej”, takie jak spółdzielnie, towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, stowarzyszenia o charakterze niekomercyjnym i przedsiębiorstwa społeczne.
- (20) W celu wspierania włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa, szczególnie wśród społeczności marginalizowanych, należy poprawiać dostęp, w tym poprzez infrastrukturę, do usług społecznych, edukacyjnych, kulturalnych i rekreacyjnych, w tym sportu, z uwzględnieniem szczególnych potrzeb osób z niepełnosprawnościami, dzieci i osób starszych.
- (21) EFRR i Fundusz Spójności powinny wspierać włączenie społeczno-gospodarcze społeczności marginalizowanych, zwracając szczególną uwagę na krajowe strategiczne ramy polityki na rzecz integracji Romów, o których mowa w załączniku IV do rozporządzenia (UE) 2021/1060, określające działania służące integracji, gospodarstw domowych o niskich dochodach, w tym gospodarstw domowych zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach. W szczególności, zgodnie z zasadą 19 Europejskiego filaru praw socjalnych, EFRR i Fundusz Spójności powinny mieć możliwość wspierania zapewniania lokali socjalnych. Biorąc pod uwagę wyzwania stojące przed marginalizowanymi społecznościami romskimi w zakresie dostępu do podstawowych usług, EFRR i Fundusz Spójności powinny przyczyniać się do poprawy warunków życia i perspektyw rozwoju tych społeczności.
- (22) W celu zwiększenia gotowości do kształcenia i szkolenia na odległość oraz online w sposób sprzyjający włączeniu społecznemu EFRR powinien – w ramach zadania dotyczącego poprawy równego dostępu do sprzyjających włączeniu społecznemu i wysokiej jakości usług w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie – w szczególności przyczyniać się do zwiększenia odporności w zakresie uczenia się na odległość oraz online. Wysiłki mające na celu zapewnienie ciągłości kształcenia i szkolenia w czasie trwania pandemii COVID-19 ujawniły istotne braki w dostępie do niezbędnego sprzętu technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) i łączności wśród uczących się osób pochodzących ze środowisk w niekorzystnej sytuacji i w regionach oddalonych. W tym kontekście EFRR powinien wspierać udostępnianie niezbędnego sprzętu TIK i łączności, wzmacniając tym samym odporność systemów kształcenia i szkolenia w zakresie uczenia się na odległość oraz online.

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków i dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej (Dz.U. L 156 z 19.6.2018, s. 75).

- (23) W celu wzmocnienia zdolności systemów publicznej opieki zdrowotnej do zapobiegania sytuacjom zagrożenia zdrowia, szybkiego reagowania na nie oraz sprawnego powrotu do normalnego funkcjonowania po wystąpieniu takich sytuacji, EFRR powinien również przyczyniać się do budowania odporności systemów opieki zdrowotnej. Ponadto z uwagi na fakt, że bezprecedensowa pandemia COVID-19 pokazała, jak ważna dla zapewnienia skutecznej reakcji na sytuacje nadzwyczajne jest natychmiastowa dostępność krytycznych dostaw, należy rozszerzyć zakres wsparcia z EFRR, aby umożliwić zapewnienie dostaw niezbędnych do wzmocnienia odporności na klęski żywiołowe i katastrofy i odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz do wspierania przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej. Zapewnianie dostaw w celu wzmocnienia odporności systemów opieki zdrowotnej powinno być spójne z krajową strategią w obszarze zdrowia i nie powinno wykraczać poza tę strategię oraz powinno zapewniać komplementarność względem Programu UE dla zdrowia ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/522 ⁽¹⁰⁾, a także względem zdolności rescEU w ramach Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności ustanowionymi decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1313/2013/UE ⁽¹¹⁾.
- (24) EFRR powinien wspierać i promować przechodzenie od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej lub środowiskowej poprzez wspieranie placówek, które podejmowałyby starania, aby zapobiegać oddzieleniu od społeczności, ułatwiać integrację społeczną, i dążyłyby do zapewnienia warunków umożliwiających niezależne życie.
- (25) Należy określić cel szczegółowy dedykowany wsparciu gospodarek regionalnych w dużym stopniu zależnych od sektorów turystyki i kultury. Umożliwiłoby to wykorzystanie pełnego potencjału kultury i zrównoważonej turystyki na rzecz odbudowy gospodarki, włączenia społecznego i innowacji społecznych, bez uszczerbku dla możliwości zapewnienia wsparcia z EFRR dla tych sektorów w ramach innych celów szczegółowych.
- (26) Inwestycje wspierające sektor kreatywny i sektor kultury, usługi kulturalne i obiekty dziedzictwa kulturowego powinny móc być finansowane w ramach dowolnego celu polityki, pod warunkiem że będą przyczyniać się do realizacji celów szczegółowych i że będą objęte zakresem wsparcia z EFRR.
- (27) Zrównoważona turystyka wymaga zapewnienia równowagi między zrównoważonym rozwojem gospodarczym, społecznym, kulturowym i środowiskowym. Podejście do wspierania zrównoważonej turystyki powinno być zgodne z komunikatem Komisji z dnia 19 października 2007 r. zatytułowanym „Agenda dla zrównoważonej i konkurencyjnej turystyki europejskiej”. Powinno ono w szczególności uwzględniać korzyści dla turystów, szanować potrzeby środowiska naturalnego i kulturowego oraz zapewniać rozwój społeczno-gospodarczy i konkurencyjność ośrodków turystycznych i przedsiębiorstw za pomocą zintegrowanej i całościowej koncepcji politycznej.
- (28) W celu wsparcia wysiłków państw członkowskich i regionów w stawianiu czoła nowym wyzwaniom, zapewnianiu wysokiego poziomu bezpieczeństwa ich obywatelom oraz zapobieganiu marginalizacji, a także radykalizacji postaw, przy wykorzystaniu synergii i komplementarności z innymi politykami Unii, inwestycje w ramach EFRR powinny przyczyniać się do zapewnienia bezpieczeństwa w obszarach, w których zachodzi potrzeba zagwarantowania bezpiecznej i chronionej przestrzeni publicznej oraz infrastruktury krytycznej, takich jak transport i energia, a tym samym przyczyniać się do budowania bardziej integracyjnych i bezpieczniejszych społeczeństw.
- (29) EFRR powinien udzielać, w sposób zintegrowany wsparcia, w ramach celu polityki 5 (CP 5), na rzecz rozwoju gospodarczego, społecznego i środowiskowego w oparciu o międzysektorowe strategie terytorialne z wykorzystaniem narzędzi zintegrowanego rozwoju terytorialnego, aby zapewnić harmonijny rozwój zarówno obszarów miejskich, jak i pozamiejskich. Ponadto w ramach rozwoju obszarów miejskich należy zwrócić szczególną uwagę na wspieranie miejskich obszarów funkcjonalnych ze względu na ich znaczenie w pobudzaniu współpracy między władzami lokalnymi a partnerami ponad granicami administracyjnymi, a także we wzmacnianiu powiązań między obszarami miejskimi a wiejskimi.
- (30) EFRR powinien wspierać zrównoważoną turystykę w sposób zintegrowany, w szczególności poprzez zacieśnianie współpracy w ramach terytoriów funkcjonalnych. Aby zwiększyć wpływ zrównoważonej turystyki na gospodarkę, przedsiębiorstwa i instytucje publiczne powinny systematycznie współpracować w celu efektywniejszego świadczenia wysokiej jakości usług na obszarach o dużym potencjale dla turystyki, dbając o stworzenie stabilnego otoczenia prawnego i administracyjnego sprzyjającego zrównoważonemu wzrostowi takich obszarów. Wspierane działania w obszarze zrównoważonej turystyki mogą uwzględniać najlepsze praktyki w tym obszarze, takie jak podejście oparte na „rejonach turystycznych”.

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/522 z dnia 24 marca 2021 r. w sprawie ustanowienia Programu działań Unii w dziedzinie zdrowia („Program UE dla zdrowia”) na lata 2021–2027 oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 282/2014 (Dz.U. L 107 z 26.3.2021, s. 1).

⁽¹¹⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1313/2013/EU z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 924).

- (31) W związku z ogólnym celem Funduszu Spójności przewidzianym w TFUE należy określić i ograniczyć cele polityki, którym Fundusz Spójności ma zapewniać wsparcie.
- (32) Aby poprawić ogólne zdolności administracyjne instytucji oraz zarządzanie w państwach członkowskich wdrażających programy w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”, należy umożliwić działania wspierające dla instytucji programu oraz podmiotów sektorowych lub terytorialnych odpowiedzialnych za prowadzenie działań istotnych dla wdrażania EFRR i Funduszu Spójności w ramach wszystkich realizowanych celów szczegółowych z uwzględnieniem zasad horyzontalnych, o których mowa w rozporządzeniu (UE) 2021/1060, w tym celów zrównoważonego rozwoju ONZ.
- (33) Aby promować i zintensyfikować działania w zakresie współpracy w programach wdrażanych w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”, należy wzmocnić działania w zakresie współpracy z partnerami, w tym na poziomie lokalnym i regionalnym, w obrębie danego państwa członkowskiego lub pomiędzy różnymi państwami członkowskimi w odniesieniu do wsparcia zapewnianego w ramach wszystkich celów szczegółowych. Taka wzmocniona współpraca ma charakter uzupełniający względem współpracy w ramach Interreg i powinna w szczególności wspierać współpracę ustrukturyzowanych partnerstw w celu realizacji regionalnych strategii, o których mowa w komunikacie Komisji z dnia 18 lipca 2017 r. zatytułowanym „Zwiększanie innowacyjności europejskich regionów: Strategie na rzecz trwałego, zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu”. Partnerzy mogą zatem pochodzić z dowolnego regionu Unii, co może dotyczyć również regionów transgranicznych i regionów objętych europejskim ugrupowaniem współpracy terytorialnej na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1082/2006 ⁽¹²⁾, strategią makroregionalną lub strategią na rzecz basenu morskiego, lub kombinacją tych dwóch strategii.
- (34) EFRR powinien przyczyniać się do korygowania podstawowych nierówności regionalnych w Unii, do zmniejszania dysproporcji w poziomach rozwoju różnych regionów oraz zacofania regionów najmniej uprzywilejowanych, w tym tych, które borykają się z wyzwaniami wynikającymi z zobowiązań w zakresie dekarbonizacji, promując w ten sposób odporność regionalną. Wsparcie z EFRR w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” powinno zatem koncentrować się na kluczowych priorytetach Unii zgodnie z celami polityki określonymi w rozporządzeniu (UE) 2021/1060. W związku z tym wsparcie z EFRR powinno koncentrować się na celach polityki: „Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej” oraz „Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem oraz zrównoważonej mobilności miejskiej”. Zasoby przeznaczone na zrównoważoną mobilność miejską i inwestycje w sieci szerokopasmowe można częściowo uwzględnić przy obliczaniu zgodności z wymogami koncentracji tematycznej. Państwa członkowskie powinny w swoich umowach partnerstwa zdecydować, czy spełnić wymogi koncentracji tematycznej na poziomie kategorii regionu czy na poziomie krajowym w odniesieniu do całego okresu programowania. Koncentracja tematyczna na poziomie krajowym powinna być ustanowiona przez trzy grupy państw członkowskich, wyodrębnione na podstawie odpowiednich wartości dochodu narodowego brutto oraz powinna pozwalać na elastyczność na poziomie poszczególnych programów. Ponieważ wsparcie z Funduszu Spójności może również przyczyniać się do koncentracji tematycznej, należy określić warunki takiego wkładu. Ponadto należy szczegółowo określić metodykę klasyfikacji państw członkowskich z uwzględnieniem szczególnej sytuacji regionów najbardziej oddalonych i północnych regionów słabo zaludnionych.
- (35) W celu skoncentrowania wsparcia na kluczowych priorytetach Unii właściwe jest również, aby wymogi koncentracji tematycznej były przestrzegane przez cały okres programowania, w tym w przypadku przesunięcia środków między priorytetami w ramach programu lub między programami.
- (36) Aby możliwe było udzielanie wsparcia z EFRR w ramach Interreg w zakresie inwestycji w infrastrukturę i towarzyszących im inwestycji, jak również szkoleń i działań na rzecz integracji, należy ustalić, że z EFRR powinno być również możliwe wspieranie działań objętych zakresem celów szczegółowych EFS+ ustanowionych rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 ⁽¹³⁾.

⁽¹²⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1082/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT) (Dz.U. L 210 z 31.7.2006, s. 19).

⁽¹³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013 (zob. s. 21 niniejszego Dziennika Urzędowego).

- (37) W trosce o jak najefektywniej skoncentrowane wykorzystanie ograniczonych zasobów wsparcie inwestycji produkcyjnych z EFRR w ramach danego celu szczegółowego powinno ograniczać się do mikroprzedsiębiorstw oraz MSP w rozumieniu zalecenia Komisji 2003/361/WE ⁽¹⁴⁾, z wyjątkiem inwestycji szczególnych określonych w niniejszym rozporządzeniu.
- (38) W kontekście wsparcia z EFRR inwestycji produkcyjnych wskazane jest doprecyzowanie, że inwestycje produkcyjne należy rozumieć jako inwestycje w środki trwałe lub wartości niematerialne i prawne przedsiębiorstw dokonane w celu produkcji towarów i usług, przyczyniające się w ten sposób do akumulacji brutto i zatrudnienia. Należy też wprowadzić przepisy umożliwiające, na pewnych warunkach, udzielanie wsparcia z EFRR i Funduszu Spójności na inwestycje w przedsiębiorstwach innych niż MŚP. Ponadto, w oparciu o doświadczenia z poprzednich okresów programowania, EFRR i Fundusz Spójności powinny również wspierać inwestycje w przedsiębiorstwach innych niż MŚP, w tym w szczególności w przedsiębiorstwach użyteczności publicznej, w przypadku gdy dotyczą one inwestycji w infrastrukturę zapewniającą dostęp do usług świadczonych dla ogółu obywateli w dziedzinie energii, środowiska i różnorodności biologicznej, transportu i łączności cyfrowej.
- (39) W niniejszym rozporządzeniu należy określić różne rodzaje działań, których koszty powinny móc być przedmiotem wsparcia w postaci inwestycji wspieranych z EFRR i Funduszu Spójności, w ramach stosownych celów określonych w TFUE, łącznie z finansowaniem społecznościowym. W ramach Funduszu Spójności powinno być możliwe wspieranie inwestycji w TEN-T i na rzecz środowiska, w tym korzystnych dla środowiska inwestycji związanych ze zrównoważonym rozwojem i zrównoważoną energią. W tym kontekście Fundusz Spójności powinien również mieć możliwość wspierania modernizacji sejsmicznej budynków połączonej z poprawą ich efektywności energetycznej. W przypadku EFRR wykaz działań powinien uwzględniać szczególne krajowe i regionalne potrzeby rozwojowe oraz potencjał endogeniczny; należy go też uprościć. W ramach EFRR możliwe powinno być również wspieranie inwestycji w infrastrukturę, w tym inwestycji w infrastrukturę biznesową dla MŚP na potrzeby badań i innowacji, w budynki mieszkalne dla społeczności marginalizowanych i grup w niekorzystnej sytuacji, w gospodarstwa domowe o niskich dochodach i migrantów, w kulturę i dziedzictwo, w zrównoważoną turystykę i usługi dla przedsiębiorstw, inwestycji dotyczących dostępu do usług, ze szczególnym naciskiem na społeczności w niekorzystnej sytuacji, marginalizowane i dotknięte segregacją, inwestycji produkcyjnych w MŚP, wyposażenie, oprogramowanie oraz wartości niematerialne i prawne, jak również działań w zakresie informacji, komunikacji, badań, tworzenia sieci kontaktów, współpracy, wymiany doświadczeń między partnerami i działań związanych z klastrami. W celu wsparcia wdrażania programu oba fundusze powinny mieć również możliwość wspierania działań w zakresie pomocy technicznej. Wreszcie, w celu zapewnienia wsparcia dla szerszego zasięgu interwencji na rzecz programów Interreg należy rozszerzyć zakres tak, aby obejmował również wspólne wykorzystywanie szerokiej gamy obiektów i zasobów ludzkich oraz koszty powiązane ze środkami w ramach EFS+.
- (40) Projekty dotyczące transeuropejskich sieci transportowych na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1316/2013 ⁽¹⁵⁾ mają być nadal finansowane z Funduszu Spójności zarówno w drodze zarządzania dzielonego, jak i zarządzania bezpośredniego, na mocy instrumentu „Łącząc Europę” ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady, ustanawiającym instrument „Łącząc Europę” (zwanym dalej „rozporządzeniem w sprawie instrumentu „Łącząc Europę” na lata 2021–2027”).
- (41) Jednocześnie istotne jest doprecyzowanie, które działania nie wchodzą w zakres EFRR i Funduszu Spójności, w tym inwestycje służące redukcji emisji gazów cieplarnianych z działań wymienionych w załączniku I do dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁶⁾, aby uniknąć powielania finansowania już dostępnego w ramach tej dyrektywy, oraz inwestycje w przedsiębiorstwa znajdujące się w trudnej sytuacji, zdefiniowane w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 651/2014 ⁽¹⁷⁾, chyba że jest to dozwolone w ramach pomocy *de minimis* lub tymczasowych zasad pomocy państwa ustanowionych w celu uwzględnienia wyjątkowych okoliczności. EFRR i Fundusz Spójności nie powinny również wspierać niektórych inwestycji w porty lotnicze, obiekty służące do składowania i przetwarzania odpadów resztkowych lub w paliwa kopalne. W związku z tym EFRR powinien mieć możliwość wspierania ukierunkowanych środków łagodzących oddziaływanie na środowisko oraz środków w zakresie bezpieczeństwa i ochrony w regionalnych portach lotniczych, o ile główny cel inwestycji zostanie jasno określony pod względem unijnych norm w dziedzinie środowiska, bezpieczeństwa lub ochrony i będzie zgodny z zasadami pomocy państwa.

⁽¹⁴⁾ Zalecenie Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. w sprawie definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36).

⁽¹⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1316/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające instrument „Łącząc Europę”, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 913/2010 oraz uchylające rozporządzenia (WE) nr 680/2007 i (WE) nr 67/2010 (Dz.U. L 348 z 20.12.2013, s. 129).

⁽¹⁶⁾ Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Unii oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32).

⁽¹⁷⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i art. 108 Traktatu (Dz.U. L 187 z 26.6.2014, s. 1).

W przypadku inwestycji służących zwiększeniu przepustowości w obiektach przetwarzania odpadów resztkowych odpady resztkowe należy rozumieć głównie jako odpady komunalne, które nie są zbierane selektywnie, i pozostałości po przetwarzaniu odpadów. Możliwe byłoby wsparcie modernizacji sieci ciepłowniczych z myślą o poprawie efektywności energetycznej efektywnych systemów ciepłowniczych, zdefiniowanych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE ⁽¹⁸⁾, zgodnie z celami ustanowionymi w zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu. Z myślą o promowaniu energii odnawialnej możliwe byłoby udzielanie wsparcia na kotły ciepłownicze zasilane gazem w połączeniu z odnawialnymi źródłami energii. W takich przypadkach wsparcie udzielane z obu funduszy powinno być proporcjonalne do udziału energii odnawialnej w zasilaniu takich kotłów. Ponadto należy wyraźnie określić, że kraje i terytoria zamorskie wymienione w załączniku II do TFUE nie kwalifikują się do wsparcia z EFRR ani z Funduszu Spójności.

- (42) Państwa członkowskie powinny regularnie przekazywać Komisji informacje o poczynionych postępach, stosując wspólne wskaźniki produktu i rezultatu określone w załączniku I. Wspólne wskaźniki produktu i rezultatu można w stosownych przypadkach uzupełnić wskaźnikami produktu i rezultatu specyficznymi dla danego programu. Na podstawie informacji przekazywanych przez państwa członkowskie Komisja powinna informować o postępach w osiąganiu celów szczegółowych przez cały okres programowania, używając w tym celu podstawowego zestawu wskaźników określonego w załączniku II.
- (43) Zgodnie z pkt 22 i 23 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa ⁽¹⁹⁾ EFRR i Fundusz Spójności powinny być oceniane na podstawie informacji zgromadzonych zgodnie ze szczególnymi wymogami dotyczącymi monitorowania, przy czym należy unikać obciążeń administracyjnych, w szczególności dla państw członkowskich, a także nadmiernej regulacji. Wymogi te powinny, w stosownych przypadkach, obejmować mierzalne wskaźniki stanowiące podstawę oceny skutków w praktyce obu funduszy.
- (44) W ramach stosownych zasad paktu stabilności i wzrostu, wyjaśnionych w kodeksie postępowania, państwa członkowskie powinny mieć możliwość wystąpienia z należycie uzasadnionym wnioskiem o dodatkową elastyczność w zakresie wydatków publicznych lub równoważnych wydatków strukturalnych wspieranych przez administrację publiczną w drodze dofinansowania inwestycji uruchomionych w ramach EFRR i Funduszu Spójności. Komisja powinna ocenić taki wniosek zgodnie z paktem stabilności i wzrostu oraz kodeksem postępowania.
- (45) EFRR powinien zająć się problemami obszarów w niekorzystnej sytuacji, w szczególności obszarów wiejskich i obszarów cierpiących na skutek poważnych i trwałych niekorzystnych warunków przyrodniczych lub demograficznych, w tym spadku liczby ludności, dotyczącymi dostępu do podstawowych usług, w tym usług cyfrowych, poprzez zwiększenie atrakcyjności tych obszarów pod względem inwestycji, m.in. poprzez inwestycje biznesowe i zapewnienie łączności z dużymi rynkami. W tym względzie EFRR powinien zwracać uwagę na szczególne wyzwania w zakresie rozwoju, z którymi borykają się niektóre regiony wyspiarskie, przygraniczne i górskie. Ponadto EFRR powinien zwrócić szczególną uwagę na specyficzne trudności obszarów na poziomie NUTS 3 i na poziomie lokalnych jednostek administracyjnych, o których mowa w rozporządzeniu (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁰⁾, które są słabo zaludnione, zgodnie z kryteriami określonymi w pkt 161 Wytocznych w sprawie pomocy regionalnej na lata 2014–2020, a mianowicie obszarów, których gęstość zaludnienia wynosi mniej niż 12,5 mieszkańców na kilometr kwadratowy, lub obszarów, na których nastąpił średni roczny spadek liczby ludności o co najmniej 1 % mieszkańców w okresie 2007–2017. Aby stawić czoła tym wyzwaniom demograficznym, państwa członkowskie powinny rozważyć opracowanie dla takich obszarów szczególnych dobrowolnych planów działania na poziomie lokalnym.
- (46) Aby zmaksymalizować wkład w skuteczniejsze rozwiązywanie wyzwań gospodarczych, demograficznych, środowiskowych i społecznych, w szczególności w obszarach o niekorzystnych warunkach przyrodniczych i demograficznych, jak przewidziano w art. 174 TFUE, działania w dziedzinie rozwoju terytorialnego powinny opierać się na zintegrowanych strategiach terytorialnych, w tym na obszarach miejskich i wiejskich, z uwzględnieniem powiązań

⁽¹⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 1).

⁽¹⁹⁾ Porozumienie międzyinstytucjonalne pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej a Komisją Europejską w sprawie lepszego stanowienia prawa (Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1).

⁽²⁰⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 roku w sprawie ustalenia wspólnej klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) (Dz.U. L 154 z 21.6.2003, s. 1).

między obszarami miejskimi a wiejskimi. W związku z tym wsparcie z EFRR powinno być udzielane z wykorzystaniem form określonych w art. 28 rozporządzenia (UE) 2021/1060, przy zapewnieniu odpowiedniego udziału władz lokalnych, regionalnych i miejskich, partnerów gospodarczych i społecznych oraz przedstawicieli organizacji społeczeństwa obywatelskiego i organizacji pozarządowych. Strategie terytorialne powinny móc również korzystać z wielofunduszowego i zintegrowanego podejścia obejmującego EFRR, EFS+, EFMRA i EFRROW.

- (47) Aby poprawić odporność społeczności na obszarach wiejskich oraz ich warunki gospodarcze, społeczne i środowiskowe, wsparcie z EFRR powinno być wykorzystywane do rozwijania projektów, takich jak inteligentne wsie, o czym mowa w rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 3 października 2018 r. w sprawie uwzględnienia szczególnych potrzeb obszarów wiejskich, górskich i oddalonych, w szczególności poprzez stwarzanie nowych szans, takich jak zdecentralizowane usługi, rozwiązywanie w dziedzinie energii oraz technologie i innowacje cyfrowe.
- (48) W ramach zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich za konieczne uznaje się wspieranie zintegrowanego rozwoju terytorialnego służącego skuteczniejszemu podejmowaniu wyzwań gospodarczych, środowiskowych, klimatycznych, demograficznych i społecznych, przed jakimi stoją obszary miejskie, w tym miejskie obszary funkcjonalne, z jednoczesnym uwzględnieniem potrzeby wspierania powiązań między obszarami miejskimi a wiejskimi. Wsparcie ukierunkowane na obszary miejskie może przyjąć formę odrębnego programu lub odrębnego priorytetu i powinno mieć możliwość korzystania z podejścia wielofunduszowego. Zasady wyboru obszarów miejskich, na których mają być realizowane zintegrowane działania na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich, oraz indykatoryjne kwoty przeznaczone na te działania należy określić w programach w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”, przeznaczając na ten cel na poziomie krajowym co najmniej 8 % zasobów EFRR. Należy także ustalić, że tej wartości procentowej należy przestrzegać przez cały okres programowania w przypadku przesunięcia środków między priorytetami w ramach programu lub między programami, w tym podczas przeglądu śródrokowego.
- (49) Aby zidentyfikować lub przedstawić rozwiązania służące uwzględnieniu na poziomie Unii kwestii dotyczących zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich, należy zastąpić innowacyjne działania miejskie w dziedzinie zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich Europejską inicjatywą miejską, która ma być realizowana w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego. Inicjatywa ta powinna obejmować wszystkie obszary miejskie, w tym miejskie obszary funkcjonalne, i wspierać agendę miejską Unii Europejskiej. Aby zachęcić władze lokalne do uczestnictwa w partnerstwach tematycznych w ramach agendy miejskiej, EFRR powinien udzielać wsparcia na rzecz kosztów organizacyjnych związanych z takim uczestnictwem. Inicjatywa może obejmować współpracę międzyrządową w kwestiach miejskich, w szczególności współpracę mającą na celu budowanie zdolności na poziomie lokalnym, aby osiągnąć cele zrównoważonego rozwoju ONZ. Państwa członkowskie oraz władze regionalne i lokalne powinny aktywnie uczestniczyć w tworzeniu i wdrażaniu Europejskiej inicjatywy miejskiej. Działania uzgodnione w ramach takiego modelu zarządzania mogą obejmować wymianę przedstawicieli władz regionalnych i lokalnych. Działania podejmowane w ramach Europejskiej inicjatywy miejskiej powinny wspierać powiązania między obszarami miejskimi a wiejskimi w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych. Szczególne znaczenie ma w tym względzie współpraca z Europejską Siecią na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.
- (50) Komercjalizacja i realizacja na większą skalę międzyregionalnych projektów w zakresie innowacji powinny być promowane na całym terytorium Unii poprzez nowe międzyregionalne inwestycje w innowacje, którymi ma zarządzać Komisja. Wspierając projekty w zakresie innowacji w obszarach inteligentnej specjalizacji, w tym projekty pilotażowe i działania w zakresie budowania zdolności, inwestycje te przyniosą w szczególności korzyści regionom słabiej rozwiniętym poprzez wzmocnienie ich ekosystemów innowacji oraz zdolności do integracji z większymi unijnymi łańcuchami wartości. Powinny one również przyczynić się do wdrożenia komunikatu Komisji z dnia 18 lipca 2017 r. zatytułowanego „Zwiększanie innowacyjności europejskich regionów: Strategie na rzecz trwałego, zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu”, w szczególności do wspierania tematycznych platform inteligentnej specjalizacji w kluczowych dziedzinach.
- (51) Szczególną uwagę należy zwrócić na regiony najbardziej oddalone, zwłaszcza poprzez przyjęcie na podstawie art. 349 TFUE środków przewidujących dodatkową alokację na te regiony, aby skompensować dodatkowe koszty ponoszone w tych regionach w wyniku jednego lub kilku trwałych ograniczeń, o których mowa w art. 349 TFUE, takich jak oddalenie, charakter wyspiarski, niewielkie rozmiary, trudna topografia i klimat oraz zależność gospodarcza od niewielkiej liczby produktów, w sytuacji gdy trwały charakter i łączne występowanie tych czynników poważnie szkodzą rozwojowi tych regionów. Powinno być możliwe przeznaczenie tej alokacji na pokrycie inwestycji, kosztów operacyjnych oraz obowiązków świadczenia usług publicznych, mających na celu skompensowanie dodatkowych kosztów spowodowanych takimi ograniczeniami. Powinno być możliwe objęcie pomocą operacyjną pokrycia wydatków na usługi transportu towarowego i wydatków na pomoc na rozpoczęcie działalności w zakresie usług

transportowych, a także wydatków na operacje związane z ograniczeniami w zakresie magazynowania, z nadmierną wielkością i konserwacją narzędzi produkcyjnych oraz niedostatkiem kapitału ludzkiego na rynku lokalnym. Alokacja ta nie powinna podlegać wymogom koncentracji tematycznej. W celu ochrony integralności rynku wewnętrznego, analogicznie do wszystkich operacji dofinansowanych z EFRR i Funduszu Spójności, wszelkie wsparcie z EFRR na finansowanie pomocy operacyjnej i inwestycyjnej w regionach najbardziej oddalonych powinno być zgodne z zasadami pomocy państwa określonymi w art. 107 i 108 TFUE.

- (52) W celu umożliwienia szybkiego reagowania na wyjątkowe i nadzwyczajne okoliczności, o których mowa w pakcie stabilności i wzrostu, które mogą wystąpić w okresie programowania, należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze do przyjmowania środków tymczasowych, aby ułatwić wykorzystanie wsparcia z EFRR w odpowiedzi na takie okoliczności. Komisja powinna przyjmować środki, które są najbardziej stosowne w świetle wyjątkowych lub nadzwyczajnych okoliczności, w jakich znalazło się dane państwo członkowskie, przy jednoczesnym zachowaniu celów funduszu. Ponadto decyzje wykonawcze w odniesieniu do środka tymczasowego dotyczącego wykorzystania EFRR w odpowiedzi na wyjątkowe lub nadzwyczajne okoliczności powinny być przyjmowane bez procedury komitetowej, ze względu na fakt, że zakres stosowania jest określony w pakcie stabilności i wzrostu oraz jest ograniczony do środka określonego w niniejszym rozporządzeniu. Komisja powinna również monitorować wdrażanie tych środków i oceniać ich stosowność.
- (53) W celu zmiany niektórych, innych niż istotne, elementów niniejszego rozporządzenia należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do wprowadzania, w uzasadnionych przypadkach, dostosowań do załącznika II określającego wykaz wskaźników służących jako podstawa przekazywania Parlamentowi Europejskiemu i Radzie informacji o realizacji programów. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa. W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (54) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, a mianowicie wzmocnienie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej poprzez korygowanie podstawowych nierówności regionalnych w Unii, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na stopień dysproporcji w poziomach rozwoju różnych regionów oraz zacofania regionów najmniej uprzywilejowanych, a także ograniczone zasoby finansowe państw członkowskich i regionów, możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (55) W celu przyjęcia niniejszego rozporządzenia po rozpoczęciu okresu programowania oraz z uwzględnieniem potrzeby wdrażania zarówno EFRR jak i Funduszu Spójności w sposób skoordynowany i zharmonizowany oraz w celu umożliwienia jego szybkiego wdrożenia, powinno ono wejść w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I	PRZEPISY WSPÓLNE	71
Artykuł 1	Przedmiot	71
Artykuł 2	Zadania EFRR i Funduszu Spójności	71
Artykuł 3	Cele szczegółowe EFRR i Funduszu Spójności	71
Artykuł 4	Koncentracja tematyczna wsparcia z EFRR	73
Artykuł 5	Zakres wsparcia z EFRR	75
Artykuł 6	Zakres wsparcia z Funduszu Spójności	76
Artykuł 7	Wyłączenie z zakresu EFRR i Funduszu Spójności	76
Artykuł 8	Wskaźniki	78
ROZDZIAŁ II	PRZEPISY SZCZEGÓŁOWE DOTYCZĄCE TRAKTOWANIA SZCZEGÓLNYCH CECH TERYTORYALNYCH I MIĘDZYREGIONALNYCH INWESTYCJI W INNOWACJE	78
Artykuł 9	Zintegrowany rozwój terytorialny	78
Artykuł 10	Wsparcie dla obszarów w niekorzystnej sytuacji	78
Artykuł 11	Zrównoważony rozwój obszarów miejskich	79
Artykuł 12	Europejska inicjatywa miejska	79
Artykuł 13	Międzyregionalne inwestycje w innowacje	80
Artykuł 14	Regiony najbardziej oddalone	80
ROZDZIAŁ III	PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE	81
Artykuł 15	Przepisy przejściowe	81
Artykuł 16	Wykonywanie przekazanych uprawnień	81
Artykuł 17	Przegląd	82
Artykuł 18	Wejście w życie	82
ZAŁĄCZNIK I	WSPÓLNE WSKAŹNIKI PRODUKTU I REZULTATU DLA EFRR I FUNDUSZU SPÓJNOŚCI – ART. 8 UST. 1	83
ZAŁĄCZNIK II	PODSTAWOWY ZESTAW WSKAŹNIKÓW WYKONANIA DLA EFRR I FUNDUSZU SPÓJNOŚCI, O KTÓRYM MOWA W ART. 8 UST. 3, STOSOWANY PRZEZ KOMISJĘ ZGODNIE Z NAŁOŻONYM NA NIĄ WYMOGIEM DOTYCZĄCYM SPRAWOZDAWCZOŚCI NA MOCY ART. 41 UST. 3 LIT. H) PPKT (III) ROZPORZĄDZENIA FINANSOWEGO	91

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY WSPÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

1. W niniejszym rozporządzeniu określa się cele szczegółowe i zakres wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) w odniesieniu do celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” i celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg), o których mowa w art. 5 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/1060.
2. W niniejszym rozporządzeniu określa się również cele szczegółowe i zakres wsparcia z Funduszu Spójności w odniesieniu do celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”, o którym mowa w art. 5 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (UE) 2021/1060.

Artykuł 2

Zadania EFRR i Funduszu Spójności

1. EFRR i Fundusz Spójności przyczyniają się do realizacji ogólnego celu, jakim jest wzmocnienie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej Unii.
2. EFRR przyczynia się do zmniejszania dysproporcji w poziomach rozwoju różnych regionów w Unii oraz do zmniejszania zacofania regionów najmniej uprzywilejowanych poprzez udział w dostosowaniu strukturalnym regionów opóźnionych w rozwoju oraz w przekształcaniu upadających regionów przemysłowych, w tym poprzez wspieranie zrównoważonego rozwoju i podejmowanie wyzwań środowiskowych.
3. Fundusz Spójności wnosi wkład w projekty w dziedzinie środowiska i sieci transeuropejskich w obszarze infrastruktury transportowej (TEN-T).

Artykuł 3

Cele szczegółowe EFRR i Funduszu Spójności

1. Zgodnie z celami polityki określonymi w art. 5 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060 EFRR wspiera następujące cele szczegółowe:
  - a) bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej (CP 1) – poprzez:
    - (i) rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii;
    - (ii) czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych;
    - (iii) wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne;
    - (iv) rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości;
    - (v) udoskonalanie łączności cyfrowej;
  - b) bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej (CP 2) – poprzez:
    - (i) wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych;
    - (ii) wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju;
    - (iii) rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych oraz systemów magazynowania energii poza transeuropejską siecią energetyczną (TEN-E);

- (iv) wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego;
  - (v) wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej;
  - (vi) wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej;
  - (vii) wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia;
  - (viii) wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej;
- c) lepiej połączona Europa dzięki zwiększeniu mobilności (CP 3) – poprzez:
- (i) rozwój odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej, bezpiecznej, zrównoważonej i intermodalnej TEN-T;
  - (ii) rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej;
- d) Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych (CP 4) – poprzez:
- (i) poprawę skuteczności i poziomu włączenia społecznego rynków pracy oraz dostępu do wysokiej jakości zatrudnienia poprzez rozwój infrastruktury społecznej i wspieranie ekonomii społecznej;
  - (ii) poprawę równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online;
  - (iii) wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne;
  - (iv) wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne;
  - (v) zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej;
  - (vi) wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych;
- e) Europa bliższa obywatelom dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju wszystkich rodzajów terytoriów oraz inicjatyw lokalnych (CP 5) – poprzez:
- (i) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich;
  - (ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie.

Wsparcie w ramach CP 5 udzielane jest w oparciu o terytorialne i lokalne strategie rozwoju, poprzez formy określone w art. 28 lit. a), b) i c) rozporządzenia (UE) 2021/1060.

2. W ramach obu celów szczegółowych określonych w ust. 1 lit. e) państwa członkowskie mogą również wspierać operacje, które mogą być finansowane w ramach celów szczegółowych określonych w lit. a)–d) tego ustępu.

3. Fundusz Spójności wspiera CP 2 i 3.

4. W ramach celów szczegółowych określonych w ust. 1 EFRR lub Fundusz Spójności mogą również, w stosownych przypadkach, wspierać działania w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”, o ile działania te:

a) zwiększają zdolności instytucji programu;

- b) zwiększają zdolności podmiotów sektorowych lub terytorialnych odpowiedzialnych za prowadzenie działań istotnych dla wdrażania EFRR i Funduszu Spójności, pod warunkiem że przyczynia się to do realizacji celów programu; lub
- c) wzmacniają współpracę z partnerami zarówno w danym państwie członkowskim, jak i poza nim.

Współpraca, o której mowa w lit. c), obejmuje współpracę z partnerami z regionów transgranicznych, regionów nieprzyległych lub regionów położonych na terytorium objętym europejskim ugrupowaniem współpracy terytorialnej, strategią makroregionalną lub strategią na rzecz basenu morskiego, lub ich kombinacją.

Artykuł 4

Koncentracja tematyczna wsparcia z EFRR

1. W odniesieniu do programów wdrażanych w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” całość zasobów EFRR, z wyjątkiem zasobów na pomoc techniczną, w każdym państwie członkowskim koncentruje się na poziomie krajowym lub na poziomie kategorii regionu zgodnie z ust. 3–9.
2. W odniesieniu do koncentracji tematycznej wsparcia dla państw członkowskich, w których znajdują się regiony najbardziej oddalone – zasoby EFRR przeznaczone specjalnie na programy dla regionów najbardziej oddalonych traktuje się oddzielnie od zasobów EFRR przeznaczanych na wszystkie pozostałe regiony.
3. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o spełnianiu wymogów koncentracji tematycznej na poziomie krajowym lub na poziomie kategorii regionu. Każde państwo członkowskie wskazuje swój wybór w umowie partnerstwa, o której mowa w art. 10 rozporządzenia (UE) 2021/1060. Wybór ten ma zastosowanie do całości zasobów EFRR danego państwa członkowskiego, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, przez cały okres programowania.
4. Do celów koncentracji tematycznej na poziomie krajowym, państwa członkowskie klasyfikuje się, pod względem ich wskaźnika dochodu narodowego brutto, w następujący sposób:
  - a) państwa członkowskie o wskaźniku dochodu narodowego brutto równym lub przekraczającym 100 % średniej UE („grupa 1”);
  - b) państwa członkowskie o wskaźniku dochodu narodowego brutto równym lub przekraczającym 75 % i niższym niż 100 % średniej UE („grupa 2”);
  - c) państwa członkowskie o wskaźniku dochodu narodowego brutto niższym niż 75 % średniej UE („grupa 3”).

Do celów niniejszego artykułu wskaźnik dochodu narodowego brutto oznacza stosunek dochodu narodowego brutto na mieszkańca w danym państwie członkowskim, mierzonego według standardów siły nabywczej i obliczonego na podstawie danych liczbowych dla Unii za lata 2015–2017, do średniego dochodu narodowego brutto na mieszkańca, mierzonego według standardów siły nabywczej w 27 państwach członkowskich dla tego samego okresu odniesienia.

W odniesieniu do programów w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” dla regionów najbardziej oddalonych, regiony te klasyfikuje się jako należące do grupy 3.

W odniesieniu do programów w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” dla wyspiarskich państw członkowskich, które otrzymują wsparcie z Funduszu Spójności, państwa te klasyfikuje się jako należące do grupy 3.

5. Do celów koncentracji tematycznej na poziomie kategorii regionu, regiony klasyfikuje się według kategorii regionu zgodnie z art. 108 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/1060 jako:
  - a) regiony lepiej rozwinięte;
  - b) regiony w okresie przejściowym;
  - c) regiony słabiej rozwinięte.

6. Państwa członkowskie spełniają na poziomie krajowym następujące wymogi koncentracji tematycznej:
- a) państwa członkowskie z grupy 1 lub regiony lepiej rozwinięte przeznaczają co najmniej 85 % swoich zasobów EFRR, o których mowa w ust. 1, na CP 1 i CP 2, a co najmniej 30 % na CP 2;
  - b) państwa członkowskie z grupy 2 lub regiony w okresie przejściowym przeznaczają co najmniej 40 % swoich zasobów EFRR, o których mowa w ust. 1, na CP 1, a co najmniej 30 % na CP 2;
  - c) państwa członkowskie z grupy 3 lub regiony słabiej rozwinięte przeznaczają co najmniej 25 % swoich zasobów EFRR, o których mowa w ust. 1, na CP 1, a co najmniej 30 % na CP 2.

W przypadku gdy państwo członkowskie podejmie decyzję o spełnianiu wymogów koncentracji tematycznej na poziomie kategorii regionu, progi określone w akapicie pierwszym niniejszego ustępu mają zastosowanie do zasobów EFRR, o których mowa w ust. 1, zagregowanych w odniesieniu do wszystkich regionów należących do danej kategorii regionu.

7. W przypadku gdy państwo członkowskie przeznaczy na CP 2 powyżej 50 % całości swoich zasobów Funduszu Spójności, innych niż zasoby na pomoc techniczną, obliczonych po dokonaniu przesunięcia określonego w art. 110 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2021/1060, z wyłączeniem zasobów w ramach celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 1 akapit pierwszy lit. b) ppkt (viii) niniejszego rozporządzenia, alokacja przekraczająca 50 % może zostać uwzględniona przy obliczaniu spełniania wymogów koncentracji tematycznej określonych w ust. 6 niniejszego artykułu.

Jeżeli państwo członkowskie podejmie decyzję o spełnianiu wymogów koncentracji tematycznej na poziomie kategorii regionu, zasoby Funduszu Spójności uwzględniane do celów wymogów koncentracji tematycznej zgodnie z akapitem pierwszym, przeznaczane są proporcjonalnie do poszczególnych kategorii regionów na podstawie ich względnego udziału w całkowitej liczbie ludności danego państwa członkowskiego.

Państwa członkowskie określają w swojej umowie partnerstwa, o której mowa w art. 10 rozporządzenia (UE) 2021/1060, czy zasoby Funduszu Spójności zostaną uwzględnione do celów wymogów koncentracji tematycznej dla CP 2.

8. Zasoby w ramach celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) ppkt (v), są programowane w ramach odrębnego priorytetu.

W drodze odstępstwa od ust. 6, 40 % takich zasobów uwzględnia się przy obliczaniu spełnienia wymogów koncentracji tematycznej dla CP 1 określonych w ust. 6.

Zasoby uwzględniane do celów wymogów koncentracji tematycznej zgodnie z akapitem drugim niniejszego ustępu nie mogą przekraczać 40 % minimalnych wymogów koncentracji tematycznej dla CP 1 określonych w ust. 6.

9. Zasoby w ramach celu szczegółowego, o którym mowa w art. 3 ust. 1 akapit pierwszy lit. b) ppkt (viii), są programowane w ramach odrębnego priorytetu.

W drodze odstępstwa od ust. 6, 50 % takich zasobów EFRR uwzględnia się przy obliczaniu spełnienia wymogów koncentracji tematycznej dla CP 2 określonych w ust. 6.

Zasoby uwzględniane do celów wymogów koncentracji tematycznej zgodnie z akapitem drugim niniejszego ustępu nie mogą przekraczać 50 % minimalnych wymogów koncentracji tematycznej dla CP 2 określonych w ust. 6.

10. Wymogi koncentracji tematycznej określone w ust. 6 niniejszego artykułu muszą być spełniane w ciągu całego okresu programowania, również w przypadku przesunięcia alokacji z EFRR między priorytetami programu lub między programami oraz podczas przeglądu śródkresowego zgodnie z art. 18 rozporządzenia (UE) 2021/1060.

11. W przypadku obniżenia alokacji z EFRR na dany program w odniesieniu do CP 1 lub CP 2 w następstwie umorzenia zobowiązań zgodnie z art. 105 rozporządzenia (UE) 2021/1060 lub w wyniku korekt finansowych dokonywanych przez Komisję zgodnie z art. 104 tego rozporządzenia, spełnienia wymogów koncentracji tematycznej określonych w ust. 6 niniejszego artykułu nie poddaje się ponownej ocenie.

12. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do dodatkowego finansowania dla północnych słabo zaludnionych regionów, o którym mowa w art. 110 ust. 1 lit. e) rozporządzenia (UE) 2021/1060.

Artykuł 5

Zakres wsparcia z EFRR

1. Wsparcia z EFRR udziela się na:
  - a) inwestycje w infrastrukturę;
  - b) działania w zakresie badań stosowanych i innowacji, w tym badań przemysłowych, rozwoju eksperymentalnego i studiów wykonalności;
  - c) inwestycje w dostęp do usług;
  - d) inwestycje produkcyjne w MŚP oraz inwestycje mające na celu ochronę istniejących miejsc pracy i tworzenie nowych miejsc pracy;
  - e) wyposażenie, oprogramowanie oraz wartości niematerialne i prawne;
  - f) tworzenie sieci kontaktów, współpracę, wymianę doświadczeń i działania związane z klastrami innowacyjnymi, w tym pomiędzy przedsiębiorstwami, organizacjami badawczymi i instytucjami publicznymi;
  - g) działania informacyjne, działania komunikacyjne i badania; oraz
  - h) pomoc techniczną.
2. Można udzielać wsparcia na inwestycje produkcyjne w przedsiębiorstwach innych niż MŚP:
  - a) jeżeli obejmują one współpracę z MŚP w zakresie działań badawczych i innowacyjnych wspieranych na podstawie art. 3 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) ppkt (i);
  - b) jeżeli służą one głównie wspieraniu działań na rzecz efektywności energetycznej i energii odnawialnej na podstawie art. 3 ust. 1 akapit pierwszy lit. b) ppkt (i) oraz (ii);
  - c) jeżeli są one dokonywane w małe spółki o średniej kapitalizacji i spółki o średniej kapitalizacji zdefiniowane w art. 2 pkt 6 i 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1017 ⁽²¹⁾ za pośrednictwem instrumentów finansowych; lub
  - d) jeżeli są one dokonywane w małe spółki o średniej kapitalizacji z przeznaczeniem na działania badawcze i innowacyjne wspierane na podstawie art. 3 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) ppkt (i).
3. Aby przyczynić się do realizacji celu szczegółowego w ramach CP 1, określonego w art. 3 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) ppkt (iv), wsparcia z EFRR udziela się również na szkolenie, uczenie się przez całe życie, zmianę kwalifikacji i działalność edukacyjną.
4. Aby przyczynić się do realizacji celu szczegółowego w ramach CP 2, określonego w art. 3 ust. 1 akapit pierwszy lit. b) ppkt (iv), oraz celu szczegółowego w ramach CP 4, określonego w lit. d) ppkt (v) tego akapitu, wsparcia z EFRR udziela się również na zapewnianie dostaw niezbędnych do wzmocnienia odporności systemów opieki zdrowotnej i wzmocnienia odporności na klęski żywiołowe i katastrofy.
5. W ramach Interreg EFRR może również wspierać:
  - a) wspólne wykorzystywanie obiektów i zasobów ludzkich; oraz
  - b) towarzyszące inwestycje miękkie i inne działania związane z CP 4 w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, określone w rozporządzeniu (UE) 2021/1057.
6. EFRR może wspierać finansowanie kapitału obrotowego w MŚP w formie dotacji, w przypadkach, gdy jest to bezwzględnie konieczne jako środek tymczasowy w odpowiedzi na wyjątkowe lub nadzwyczajne okoliczności, o których mowa w art. 20 rozporządzenia (UE) 2021/1060.
7. W przypadku gdy – na wniosek złożony przez dane państwo członkowskie – Komisja stwierdzi, że spełnione są wymogi określone w ust. 6, przyjmuje ona decyzję wykonawczą ustalającą okres, w którym zezwala się na tymczasowe dodatkowe wsparcie z EFRR.

⁽²¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1017 z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego i Europejskiego Portalu Projektów Inwestycyjnych oraz zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1291/2013 i (UE) nr 1316/2013 – Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych (Dz.U. L 169 z 1.7.2015, s. 1).

8. Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o wykonaniu przepisów ust. 6 i ocenia, czy tymczasowe dodatkowe wsparcie z EFRR jest wystarczające dla ułatwienia korzystania z funduszu w odpowiedzi na wyjątkowe lub nadzwyczajne okoliczności. Na podstawie swojej oceny Komisja przedstawia – w przypadkach, które uzna za stosowne – wnioski dotyczące zmian do niniejszego rozporządzenia, w tym w odniesieniu do wymogów koncentracji tematycznej, o której mowa w art. 4.

9. Parlament Europejski lub Rada mogą zaprosić Komisję do ustrukturyzowanego dialogu na temat stosowania ust. 6, 7, i 8 niniejszego artykułu zgodnie z art. 20 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/1060.

Artykuł 6

Zakres wsparcia z Funduszu Spójności

1. Wsparcia z Funduszu Spójności udziela się na:

- a) inwestycje na rzecz środowiska, w tym korzystne dla środowiska inwestycje związane ze zrównoważonym rozwojem oraz energią, ze szczególnym uwzględnieniem energii odnawialnej;
- b) inwestycje w TEN-T;
- c) pomoc techniczną;
- d) działania informacyjne, działania komunikacyjne i badania.

Państwa członkowskie zapewniają odpowiednią równowagę między inwestycjami, o których mowa w lit. a) i b), na podstawie potrzeb w zakresie inwestycji i infrastruktury szczególnych dla każdego państwa członkowskiego.

2. Kwotę przesuniętą z Funduszu Spójności do instrumentu „Łącząc Europę” wykorzystuje się na projekty TEN-T.

Artykuł 7

Wyłączenie z zakresu EFRR i Funduszu Spójności

1. Wsparcia z EFRR i Funduszu Spójności nie udziela się:

- a) likwidację lub budowę elektrowni jądrowych;
- b) inwestycje służące redukcji emisji gazów cieplarnianych pochodzących z wykazu działań wymienionych w załączniku I do dyrektywy 2003/87/WE;
- c) wytwarzanie, przetwórstwo i wprowadzanie do obrotu tytoniu i wyrobów tytoniowych;
- d) przedsiębiorstwa znajdujące się w trudnej sytuacji zdefiniowane w art. 2 pkt 18 rozporządzenia (UE) nr 651/2014, chyba że jest to dozwolone w ramach pomocy *de minimis* lub tymczasowych zasad pomocy państwa ustanowionych w celu odpowiedzi na wystąpienie wyjątkowych okoliczności;
- e) inwestycje w infrastrukturę portów lotniczych, z wyjątkiem regionów najbardziej oddalonych lub istniejących regionalnych portów lotniczych zdefiniowanych w art. 2 pkt 153 rozporządzenia (UE) nr 651/2014 w każdym z następujących przypadków:
  - (i) inwestycje w środki łagodzące oddziaływanie na środowisko; lub
  - (ii) inwestycje w ochronę, bezpieczeństwo, jak i systemy zarządzania ruchem lotniczym wynikające z badań nad systemem zarządzania ruchem lotniczym w jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej;
- f) inwestycje w zakresie składowania odpadów, z wyjątkiem:
  - (i) w odniesieniu do regionów najbardziej oddalonych – wyłącznie w należycie uzasadnionych przypadkach; lub
  - (ii) inwestycji w zakresie zamykania, przekształcania lub zabezpieczania istniejących składowisk, pod warunkiem że takie inwestycje nie zwiększają ich przepustowości;
- g) inwestycje służące zwiększeniu przepustowości obiektów przetwarzania odpadów resztkowych; z wyjątkiem:
  - (i) w odniesieniu do regionów najbardziej oddalonych – wyłącznie w należycie uzasadnionych przypadkach;
  - (ii) inwestycji w technologie odzyskiwania materiałów z odpadów resztkowych do celów gospodarki o obiegu zamkniętym;

- h) inwestycje w zakresie produkcji, przetwarzania, transportu, dystrybucji, magazynowania lub spalania paliw kopalnych, z wyjątkiem:
- (i) wymiany systemów ciepłowniczych zasilanych stałymi paliwami kopalnymi, tj. węglem kamiennym, torfem, węglem brunatnym, łupkami bitumicznymi, na systemy grzewcze zasilane gazem ziemnym w celu:
    - modernizacji systemów ciepłowniczych i chłodniczych do stanu „efektywnego systemu ciepłowniczego i chłodniczego”, zdefiniowanego w art. 2 pkt 41 dyrektywy 2012/27/UE,
    - modernizacji elektrociepłowni do stanu „wysokosprawnej kogeneracji”, zdefiniowanej w art. 2 pkt 34 dyrektywy 2012/27/UE,
    - inwestycji w wymianę instalacji zasilanych węglem kamiennym, torfem, węglem brunatnym lub łupkami bitumicznymi, na kotły i systemy ciepłownicze zasilane gazem ziemnym w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych;
  - (ii) inwestycji w rozbudowę, zmianę przeznaczenia, przekształcenie lub modernizację sieci przesyłowych i dystrybucyjnych gazu pod warunkiem, że inwestycje takie przygotowują te sieci na wprowadzenie do systemu gazów odnawialnych i niskoemisyjnych, takich jak wodór, biometan i gaz syntezowy, oraz umożliwiają zastąpienie instalacji zasilanych stałymi paliwami kopalnymi;
  - (iii) inwestycji w:
    - ekologicznie czyste pojazdy zdefiniowane w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/33/WE⁽²²⁾ do celów publicznych, oraz
    - pojazdy, statki powietrzne i jednostki pływające zaprojektowane i zbudowane lub przystosowane do użytku przez służby ochrony ludności i straż pożarną.

2. Łączna kwota wsparcia unijnego na inwestycje Unii, o których mowa w ust. 1 lit. h) ppkt (i) oraz (ii), nie może przekraczać następujących limitów łącznej alokacji na programy wspierane z EFRR i Funduszu Spójności w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” dla danego państwa członkowskiego:

- a) w przypadku państw członkowskich, których dochód narodowy brutto (DNB) na mieszkańca wynosi mniej niż 60 % średniego unijnego DNB na mieszkańca, lub w przypadku państw członkowskich, których DNB na mieszkańca wynosi mniej niż 90 % średniego unijnego DNB na mieszkańca i w których udział stałych paliw kopalnych w krajowym zużyciu energii brutto jest równy lub wyższy niż 25 % – limit wynosi 1,55 %;
- b) w przypadku państw członkowskich innych niż te, o których mowa w lit. a), których DNB na mieszkańca wynosi mniej niż 90 % średniego unijnego DNB na mieszkańca – limit wynosi 1 %;
- c) w przypadku państw członkowskich, których DNB na mieszkańca jest równy lub wyższy niż 90 % średniego unijnego DNB na mieszkańca – limit wynosi 0,2 %.

3. Do celów niniejszego artykułu dochód narodowy brutto na mieszkańca w danym państwie członkowskim mierzony jest według standardów siły nabywczej i obliczany jest na podstawie danych liczbowych dla Unii za lata 2015–2017, i wyrażany jako wartość procentowa dochodu narodowego brutto na mieszkańca, mierzonego według standardów siły nabywczej w 27 państwach członkowskich dla tego samego okresu odniesienia.

Do celów niniejszego artykułu udział stałych paliw kopalnych w zużyciu energii oznacza udział węgla kamiennego, węgla brunatnego, torfu i łupków bitumicznych mierzony w 2018 r.

4. Operacje wspierane z EFRR i Funduszu Spójności na podstawie ust. 1 lit. h) ppkt (i) oraz (ii) wybierane są przez instytucję zarządzającą do dnia 31 grudnia 2025 r. Operacje takie nie mogą być kontynuowane w kolejnym okresie programowania.

5. W ramach Funduszu Spójności nie wspiera się inwestycji w budynki mieszkalne, o ile inwestycje te nie są związane ze wspieraniem efektywności energetycznej lub wykorzystaniem energii odnawialnej.

6. Kraje i terytoria zamorskie nie kwalifikują się do wsparcia z EFRR ani Funduszu Spójności, ale mogą uczestniczyć w programach Interreg zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1059⁽²³⁾.

⁽²²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/33/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania ekologicznie czystych pojazdów transportu drogowego w celu wsparcia mobilności niskoemisyjnej (Dz.U. L 120 z 15.5.2009, s. 5).

⁽²³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1059 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg) wspieranego w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz instrumentów finansowania zewnętrznego (zob. s. 94 niniejszego Dziennika Urzędowego).

Artykuł 8

Wskaźniki

1. Wspólne wskaźniki produktu i rezultatu określone w załączniku I w odniesieniu do EFRR i Funduszu Spójności oraz, w stosownych przypadkach, wskaźniki produktu i rezultatu specyficzne dla danego programu stosuje się zgodnie z art. 16 ust. 1 akapit drugi lit. a), art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) oraz art. 42 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (UE) 2021/1060.
2. W przypadku wskaźników produktu wartości bazowe wynoszą zero. Cele pośrednie określone na 2024 r. oraz cele końcowe wyznaczone na 2029 r. mają charakter kumulatywny.
3. Zgodnie z wymogami dotyczącymi sprawozdawczości określonymi w art. 41 ust. 3 lit. h) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 ⁽²⁴⁾ (zwanego dalej „rozporządzeniem finansowym”) Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie informacje o wykonaniu zgodnie z załącznikiem II.
4. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 16 w celu wprowadzania zmian w załączniku II, aby dokonać niezbędnych dostosowań dotyczących informacji o wykonaniu, które mają być przekazywane Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
5. Komisja ocenia, w jaki sposób strategiczne znaczenie inwestycji dofinansowanych z EFRR i Funduszu Spójności uwzględniane jest w kontekście wdrażania paktu stabilności i wzrostu, i przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie.

ROZDZIAŁ II

PRZEPISY SZCZEGÓŁOWE DOTYCZĄCE TRAKTOWANIA SZCZEGÓLNYCH CECH TERYTORIALNYCH I MIĘDZYREGIONALNYCH INWESTYCJI W INNOWACJE

Artykuł 9

Zintegrowany rozwój terytorialny

1. EFRR może wspierać zintegrowany rozwój terytorialny w ramach programów objętych obydwoma celami, o których mowa w art. 5 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/1060, zgodnie z tytułem III rozdział II tego rozporządzenia.
2. Państwa członkowskie wdrażają zintegrowany rozwój terytorialny, wspierany z EFRR, wyłącznie w formach, o których mowa w art. 28 rozporządzenia (UE) 2021/1060.

Artykuł 10

Wsparcie dla obszarów w niekorzystnej sytuacji

Zgodnie z art. 174 TFUE, EFRR zwraca szczególną uwagę na rozwiązywanie problemów regionów i obszarów w niekorzystnej sytuacji, w szczególności obszarów wiejskich i obszarów, które cierpią na skutek poważnych i trwałych niekorzystnych warunków przyrodniczych lub demograficznych. W stosownych przypadkach, państwa członkowskie określają zintegrowane podejście do podejmowania wyzwań demograficznych lub uwzględniania szczególnych potrzeb takich regionów i obszarów w swoich umowach partnerstwa zgodnie z art. 11 ust. 1 akapit pierwszy lit. i) rozporządzenia (UE) 2021/1060. Takie zintegrowane podejście może obejmować zobowiązanie do przeznaczenia na ten cel specjalnego finansowania.

⁽²⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).

*Artykuł 11***Zrównoważony rozwój obszarów miejskich**

1. W celu rozwiązywania problemów gospodarczych, środowiskowych, klimatycznych, demograficznych i społecznych EFRR wspiera zintegrowany rozwój terytorialny w oparciu o strategię terytorialną lub strategię rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność zgodnie z, odpowiednio, art. 29 lub 32 rozporządzenia (UE) 2021/1060, które koncentrują się na obszarach miejskich, w tym miejskich obszarach funkcjonalnych („zrównoważony rozwój obszarów miejskich”) poprzez programy wdrażane w ramach obu celów, o których mowa w art. 5 ust. 2 tego rozporządzenia.

Szczególną uwagę zwraca się na sprostanie wyzwaniom środowiskowym i klimatycznym, w szczególności na transformację w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu do 2050 r., na wykorzystanie potencjału technologii cyfrowych do celów innowacji oraz na wspieranie rozwoju miejskich obszarów funkcjonalnych. W tym kontekście zasoby przeznaczone na zrównoważony rozwój obszarów miejskich zaprogramowane w ramach priorytetów odpowiadających CP 1 i 2 uwzględnia się do celów wymogów koncentracji tematycznej na mocy art. 4.

2. Co najmniej 8 % zasobów EFRR na poziomie krajowym w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”, innych niż zasoby na pomoc techniczną, przeznacza się na zrównoważony rozwój obszarów miejskich realizowany w co najmniej jednej z form, o których mowa w art. 28 rozporządzenia (UE) 2021/1060.

Odpowiednie władze lub podmioty terytorialne dokonują wyboru lub biorą udział w wyborze operacji zgodnie z art. 29 ust. 3 i art. 32 ust. 3 lit. d) rozporządzenia (UE) 2021/1060.

W ramach stosowanych programów określa się planowane kwoty na ten cel na podstawie art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (viii) rozporządzenia (UE) 2021/1060.

3. Określona w ust. 2 niniejszego artykułu wartość procentowa zasobów przeznaczona na zrównoważony rozwój obszarów miejskich obowiązuje w ciągu całego okresu programowania w przypadku przesuwania alokacji z EFRR między priorytetami programu lub pomiędzy programami, w tym podczas przeglądu śródkresowego zgodnie z art. 18 rozporządzenia (UE) 2021/1060.

4. W przypadku obniżenia alokacji z EFRR w następstwie umorzenia zobowiązań zgodnie z art. 105 rozporządzenia (UE) 2021/1060 lub w wyniku korekt finansowych dokonywanych przez Komisję zgodnie z art. 104 tego rozporządzenia, spełnienia wymogów ust. 2 niniejszego artykułu nie poddaje się ponownej ocenie.

*Artykuł 12***Europejska inicjatywa miejska**

1. W ramach EFRR udziela się wsparcia Europejskiej inicjatywie miejskiej, wdrażanej przez Komisję w ramach zarządzania bezpośredniego i pośredniego.

Inicjatywa ta obejmuje wszystkie obszary miejskie, w tym miejskie obszary funkcjonalne, i wspiera agendę miejską UE, włącznie ze wsparciem udziału władz lokalnych w partnerstwach tematycznych rozwijanych w ramach agendy miejskiej UE.

2. W odniesieniu do zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich, Europejska inicjatywa miejska, obejmuje następujące dwa komponenty:

- a) wsparcie w obszarze działań innowacyjnych;
- b) wsparcie w obszarze budowania zdolności i wiedzy, ocen oddziaływania terytorialnego, kształtowania polityki i działań komunikacyjnych.

Na wniosek co najmniej jednego państwa członkowskiego Europejska inicjatywa miejska może również wspierać współpracę międzyrządową w obszarze tematyki miejskiej. Szczególną uwagę należy zwrócić na współpracę mającą na celu budowanie zdolności na poziomie lokalnym z myślą o osiągnięciu celów zrównoważonego rozwoju ONZ.

Co dwa lata Komisja składa Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat rozwoju sytuacji w zakresie Europejskiej inicjatywy miejskiej.

3. Model zarządzania Europejską inicjatywą miejską obejmuje udział państw członkowskich, władz regionalnych i lokalnych, i miast oraz zapewnia odpowiednią koordynację i komplementarność z dedykowanym programem dotyczącym zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich na podstawie art. 3 pkt 3 lit. b) rozporządzenia (UE) 2021/1059.

Artykuł 13

Międzyregionalne inwestycje w innowacje

1. W ramach EFRR udziela się wsparcia instrumentowi międzyregionalnych inwestycji w innowacje.
2. Instrument międzyregionalnych inwestycji w innowacje wspiera komercjalizację i realizację na większą skalę międzyregionalnych projektów innowacyjnych, posiadających potencjał, aby pobudzić rozwój europejskich łańcuchów wartości.
3. Instrument międzyregionalnych inwestycji w innowacje składa się z następujących dwóch komponentów, dzielących wsparcie po równo pomiędzy:
  - a) wsparcie finansowe i doradcze dla inwestycji w międzyregionalne projekty w zakresie innowacji we wspólnych obszarach inteligentnej specjalizacji;
  - b) wsparcie finansowe i doradcze oraz budowanie zdolności na rzecz rozwoju łańcuchów wartości w regionach słabiej rozwiniętych.
4. Do 2 % zasobów można przeznaczyć na działania w zakresie uczenia się i ewaluacji, aby wykorzystać i rozpowszechnić wyniki projektów wspieranych w ramach obydwu komponentów.
5. Komisja wdraża te inwestycje w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego.
6. Komisję wspiera w jej pracach grupa ekspertów.

W skład grupy ekspertów wchodzi przedstawiciele z państw członkowskich, władz regionalnych i miast oraz przedstawiciele podmiotów biznesowych, organizacji badawczych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego. Przy ustalaniu składu grupy ekspertów należy dołożyć starań, aby zapewnić równowagę płci.

Grupa ekspertów wspomaga Komisję w określaniu długoterminowego programu prac i w przygotowywaniu naboru wniosków.

7. Wdrażając ten instrument, Komisja zapewnia koordynację i synergię z innymi programami i instrumentami finansowania unijnego, w szczególności z komponentem Interreg C, zdefiniowanym w art. 3 pkt 3 rozporządzenia (UE) 2021/1059.
8. Instrument międzyregionalnych inwestycji w innowacje obejmuje całe terytorium Unii.

Państwa trzecie mogą uczestniczyć w tym instrumencie zgodnie z zasadami określonymi w art. 16 i 23 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695 ⁽²⁵⁾ (zwanego dalej „rozporządzeniem dotyczącym programu »Horyzont Europa«”).

Artykuł 14

Regiony najbardziej oddalone

1. Art. 4 nie ma zastosowania do szczególnej dodatkowej alokacji na regiony najbardziej oddalone. Tę szczególną dodatkową alokację na regiony najbardziej oddalone wykorzystuje się do skompensowania dodatkowych kosztów ponoszonych w tych regionach wskutek jednego lub kilku trwałych ograniczeń dla ich rozwoju, o których mowa w art. 349 TFUE.

⁽²⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” oraz zasady uczestnictwa i upowszechniania obowiązujące w tym programie oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1290/2013 i (UE) nr 1291/2013 (Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 1).

2. W ramach alokacji, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, udziela się wsparcia na:
  - a) działania w zakresie określonym w art. 5 niniejszego rozporządzenia;
  - b) w drodze odstępstwa od art. 5 niniejszego rozporządzenia – działania obejmujące koszty operacyjne, mające na celu skompensowanie dodatkowych kosztów ponoszonych w regionach najbardziej oddalonych wskutek jednego lub kilku trwałych ograniczeń dla ich rozwoju, o których mowa w art. 349 TFUE.

Alokacja, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, może także służyć do wsparcia wydatków na pokrycie rekompensat przyznanych za realizację obowiązków świadczenia usług publicznych oraz umów o świadczenie usług publicznych w regionach najbardziej oddalonych.

3. Alokacja, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, nie może być przeznaczona na wsparcie:
  - a) operacji dotyczących produktów wymienionych w załączniku I do TFUE;
  - b) pomocy na rzecz przewozu osób dopuszczalnej na mocy art. 107 ust. 2 lit. a) TFUE;
  - c) zwolnień podatkowych i zwolnień z obciążeń socjalnych;
  - d) obowiązków świadczenia usług publicznych, które nie są wykonywane przez przedsiębiorstwa i w przypadku których państwo działa w ramach sprawowania władzy publicznej.
4. W drodze odstępstwa od art. 5 ust. 1 lit. c) EFRR może wspierać inwestycje produkcyjne w przedsiębiorstwach w regionach najbardziej oddalonych, niezależnie od wielkości tych przedsiębiorstw.

ROZDZIAŁ III

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

Artykuł 15

Przepisy przejściowe

Rozporządzenia (UE) nr 1300/2013 i (UE) nr 1301/2013 oraz wszelkie akty przyjęte na ich mocy stosuje się nadal do programów i operacji wspieranych w ramach EFRR lub Funduszu Spójności w okresie programowania 2014–2020.

Artykuł 16

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 8 ust. 4, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia 1 lipca 2021 r.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 8 ust. 4, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 8 ust. 4 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 17

Przegląd

Parlament Europejski i Rada dokonają przeglądu niniejszego rozporządzenia do dnia 31 grudnia 2027 r. zgodnie z art. 177 TFUE.

Artykuł 18

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli 24 czerwca 2021 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
D. M. SASSOLI
Przewodniczący

W imieniu Rady
A. P. ZACARIAS
Przewodniczący

WSPÓLNE WSKAŹNIKI PRODUKTU I REZULTATU DLA EFRR I FUNDUSZU SPÓJNOŚCI – ART. 8 UST. 1 ⁽¹⁾

Tabela 1

Wspólne wskaźniki produktu i rezultatu dla EFRR (cel „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” i Interreg) oraz Funduszu Spójności **

Cel polityki	Cel szczegółowy	Produkty	Rezultaty
(1)	(2)	(3)	(4)
1. Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej (CP 1)	(i) Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	RCO ⁽¹⁾ 01 – Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)* ⁽²⁾ RCO 02 – Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji* RCO 03 – Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych* RCO 04 – Przedsiębiorstwa otrzymujące wsparcie niefinansowe* RCO 05 – Nowe przedsiębiorstwa objęte wsparciem* RCO 06 – Naukowcy pracujący we wspieranych obiektach badawczych RCO 07 – Organizacje badawcze uczestniczące we wspólnych projektach badawczych RCO 08 – Nominalna wartość sprzętu na potrzeby badań naukowych i innowacji RCO 10 – Przedsiębiorstwa współpracujące z organizacjami badawczymi RCO 96 – Międzyregionalne inwestycje na rzecz innowacji w projektach unijnych*	RCR ⁽³⁾ 01 – Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach* RCR 102 – Miejsca pracy dla naukowców utworzone we wspieranych jednostkach* RCR 02 – Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)* ⁽²⁾ RCR 03 – Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe lub procesowe* RCR 04 – MŚP wprowadzające innowacje marketingowe lub organizacyjne* RCR 05 – MŚP wprowadzające innowacje wewnątrz przedsiębiorstwa* RCR 06 – Złożone wnioski patentowe* RCR 07 – Wnioski w zakresie znaków towarowych oraz wzorów* RCR 08 – Publikacje w ramach wspieranych projektów
	(ii) Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych	RCO 13 – Wartość usług, produktów i procesów cyfrowych opracowanych dla przedsiębiorstw*	RCR 11 – Użytkownicy nowych i zmodernizowanych publicznych usług, produktów i procesów cyfrowych*

⁽¹⁾ Do stosowania w odniesieniu do celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” i Interreg zgodnie z art. 16 ust. 1 akapit drugi lit. a) oraz art. 41 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (UE) 2021/1060 (WPR) oraz, w odniesieniu do celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” zgodnie z art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia (UE) 2021/1060 (WPR), a w odniesieniu do Interreg zgodnie z art. 22 ust. 4 lit. e) ppkt (ii) rozporządzenia (UE) 2021/1059 (Interreg).

		RCO 14 – Instytucje publiczne otrzymujące wsparcie na opracowywanie usług, produktów i procesów cyfrowych*	RCR 12 – Użytkownicy nowych i zmodernizowanych usług, produktów i procesów cyfrowych opracowanych przez przedsiębiorstwa* RCR 13 – Przedsiębiorstwa osiągające wysoki wskaźnik wykorzystania technologii cyfrowych*
	(iii) Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	RCO 15 – Wytworzona zdolność inkubacji przedsiębiorstw* RCR 103 – Wspierane przedsiębiorstwa wysokiego wzrostu*	RCR 17 – Nowe przedsiębiorstwa utrzymujące się na rynku* RCR 18 – MŚP korzystające z usług inkubatora przedsiębiorczości po jego utworzeniu* RCR 19 – Przedsiębiorstwa o wyższym obrocie* RCR 25 – MŚP z wyższą wartością dodaną na pracownika*
	(iv) Rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości	RCO 16 – Udział podmiotów instytucjonalnych w procesie przedsiębiorczego odkrywania RCO 101 – MŚP inwestujące w umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości*	RCR 97 – Programy przygotowania zawodowego wspierane w MŚP RCR 98 – Pracownicy MŚP kończący szkolenia w zakresie rozwoju umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości (według rodzaju umiejętności: techniczne, zarządzanie, przedsiębiorczość, ekologiczne, inne) ⁽²⁾ *
	(v) Udoskonalanie łączności cyfrowej	RCO 41 – Dodatkowe lokale mieszkalne dysponujące szerokopasmowym dostępem do sieci o bardzo wysokiej przepustowości RCO 42 – Dodatkowe przedsiębiorstwa dysponujące szerokopasmowym dostępem do sieci o bardzo wysokiej przepustowości	RCR 53 – Lokale mieszkalne z abonamentem na szerokopasmowy dostęp do sieci o bardzo wysokiej przepustowości RCR 54 – Przedsiębiorstwa z abonamentem na szerokopasmowy dostęp do sieci o bardzo wysokiej przepustowości
2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej (CP 2)	(i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	RCO 18 – Lokale mieszkalne o lepszej udoskonalonej charakterystyce energetycznej RCO 19 – Budynki publiczne o lepszej charakterystyce energetycznej RCO 20 – Wybudowane lub zmodernizowane sieci ciepłownicze i chłodnicze RCO 104 – Liczba jednostek wysokosprawnej kogeneracji RCO 123 – Lokale mieszkalne wykorzystujące kotły i systemy ciepłownicze zasilane gazem ziemnym zastępujące instalacje zasilane stałymi paliwami kopalnymi	RCR 26 – Roczne zużycie energii pierwotnej (w tym: w lokalach mieszkalnych, budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych) ⁽²⁾ RCR 29 – Szacowana emisja gazów cieplarnianych* RCR 105 – Szacowana emisja gazów cieplarnianych z kotłów i systemów ciepłowniczych przekształconych z zasilania stałymi paliwami kopalnymi na zasilanie gazem
	(ii) Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/200, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju	RCO 22 – Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (w tym: energii elektrycznej, energii cieplnej) ⁽²⁾ * RCO 97 – Liczba wspartych społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej*	RCR 31 – Wytworzona energia odnawialna ogółem (w tym: energia elektryczna, energia cieplna) ⁽²⁾ *

			RCR 32 – Dodatkowa moc zainstalowana odnawialnych źródeł energii*
(iii) Rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych oraz systemów magazynowania energii poza transeuropejską siecią energetyczną (TEN-E)	RCO 23 – Cyfrowe systemy zarządzania inteligentnymi systemami energetycznymi RCO 105 – Rozwiązania w zakresie magazynowania energii elektrycznej RCO 124: Nowo wybudowane lub zmodernizowane sieci przesyłowe i dystrybucyjne gazu	RCR 33 – Użytkownicy podłączeni do inteligentnych systemów energetycznych RCR 34 – Realizacja projektów systemów energetycznych	
(iv) Wsparcie przystosowania się do zmiany klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego	RCO 24 – Inwestycje w nowe lub zmodernizowane systemy monitorowania, gotowości, ostrzegania i reagowania w kontekście klęsk żywiołowych i katastrof w przypadku klęsk żywiołowych* RCO 122 – Inwestycje w nowe lub zmodernizowane systemy monitorowania, gotowości, ostrzegania i reagowania w kontekście klęsk żywiołowych i katastrof w przypadku ryzyk naturalnych niezwiązanych z klimatem oraz ryzyk związanych z działalnością człowieka RCO 25 – Nowo wybudowane lub wzmocnione środki ochrony przeciwpowodziowej wybrzeża morskiego oraz brzegów rzek i jezior RCO 106 – Nowo wybudowane lub wzmocnione środki ochrony przed osunięciami ziemi RCO 26 – Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu* RCO 27 – Krajowe oraz regionalne i lokalne strategie na rzecz przystosowania się do zmian klimatu* RCO 28 – Powierzchnia objęta środkami ochrony przed niekontrolowanymi pożarami RC 121 – Powierzchnia objęta środkami ochrony przed klęskami żywiołowymi związanymi z klimatem (oprócz powodzi i niekontrolowanych pożarów)	RCR 35 – Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej RCR 36 – Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przed niekontrolowanymi pożarami RCR 37 – Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przed klęskami żywiołowymi związanymi z klimatem (oprócz powodzi lub niekontrolowanych pożarów) RCR 96 – Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przed ryzykami naturalnymi niezwiązanymi z klimatem oraz ryzykami związanymi z działalnością człowieka*	
(v) Wsparcie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej	RCO 30 – Długość nowych lub zmodernizowanych sieci wodociągowych w ramach zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę	RCR 41 – Ludność przyłączona do udoskonalonych zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę RCR 42 – Ludność przyłączona do zbiorowych systemów oczyszczania ścieków co najmniej II stopnia	

		RCO 31 – Długość nowych lub zmodernizowanych sieci kanalizacyjnych w ramach zbiorowych systemów odprowadzania ścieków RCO 32 – Wydajność nowo wybudowanych lub zmodernizowanych instalacji oczyszczania ścieków	RCR 43 – Straty wody w zbiorowych systemach zaopatrzenia w wodę
(vi)	Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej	RCO 34 – Dodatkowe zdolności w zakresie recyklingu odpadów RCO 107 – Inwestycje w obiekty do selektywnego zbierania odpadów RCR 119 – Odpady przygotowane do ponownego użycia	RCR 103 – Odpady zbierane selektywnie RCR 47 – Odpady poddane recyklingowi RCR 48 – Odpady wykorzystywane jako surowce
(vii)	Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia	RCO 36 – Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu RCO 37 – Powierzchnia obszarów Natura 2000 objętych środkami ochrony i odtworzenia RCO 38 – Powierzchnia wspieranych zrekultywowanych gruntów RCO 39 – Obszar objęty zainstalowanymi systemami monitorowania zanieczyszczenia powietrza	RCR 50 – Ludność odnosząca korzyści ze środków na rzecz jakości powietrza* RCR 95 – Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury* RCR 52 – Grunty zrekultywowane wykorzystywane jako tereny zielone, pod budowę lokali socjalnych lub pod działalność gospodarczą lub inną
(viii)	Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej	RCO 55 – Długość nowych linii tramwajowych i linii metra RCO 56 – Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii tramwajowych i linii metra RCO 57 – Pojemność ekologicznego taboru do zbiorowego transportu publicznego* RCO 58 – Wspierana infrastruktura rowerowa* RCO 59 – Infrastruktura paliw alternatywnych (punkty tankowania/ladowania)* RCO 60 – Miasta z nowymi lub zmodernizowanymi cyfrowymi systemami transportu miejskiego	RCR 62 – Roczna liczba użytkowników nowego lub zmodernizowanego transportu publicznego RCR 63 – Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych linii tramwajowych i linii metra RCR 64 – Roczna liczba użytkowników infrastruktury rowerowej

3. Lepiej połączona Europa dzięki zwiększeniu mobilności (CP 3)	(i) Rozwój odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej, bezpiecznej, zrównoważonej i intermodalnej TEN-T	RCO 43 – Długość nowych lub rozbudowanych dróg – TEN-T (*) RCO 45 – Długość dróg przebudowanych lub zmodernizowanych – TEN-T RCO 108 – Długość dróg z nowymi lub zmodernizowanymi systemami zarządzania ruchem – TEN-T RCO 47 – Długość nowych lub rozbudowanych linii kolejowych – TEN-T RCO 49 – Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych – TEN-T RCO 51 – Długość nowych, rozbudowanych lub zmodernizowanych śródlądowych dróg wodnych – TEN-T RCO 109 – Długość czynnych linii kolejowych wyposażonych w europejski system zarządzania ruchem kolejowym – TEN-T	RCR 55 – Roczna liczba użytkowników nowo wybudowanych, przebudowanych, rozbudowanych lub zmodernizowanych dróg RCR 56 – Oszczędność czasu dzięki udoskonalonej infrastrukturze drogowej RCR 101 – Oszczędność czasu dzięki udoskonalonej infrastrukturze kolejowej RCR 58 – Roczna liczba użytkowników nowo wybudowanych, rozbudowanych, przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych RCR 59 – Transport towarowy koleją RCR 60 – Transport towarowy śródlądowymi drogami wodnymi
	(ii) Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawa dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej	RCO 44 – Długość nowych lub rozbudowanych dróg – poza TEN-T RCO 46 – Długość dróg przebudowanych lub zmodernizowanych – poza TEN-T RCO 110 – Długość dróg z nowymi lub zmodernizowanymi systemami zarządzania ruchem – poza TEN-T RCO 48 – Długość nowych lub rozbudowanych linii kolejowych – poza TEN-T RCO 50 – Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych – poza TEN-T RCO 111 – Długość czynnych linii kolejowych wyposażonych w europejski system zarządzania ruchem – poza TEN-T RCO 52 – Długość nowych, rozbudowanych lub zmodernizowanych śródlądowych dróg wodnych – poza TEN-T RCO 53 – Nowe lub zmodernizowane stacje i przystanki kolejowe* RCO 54 – Nowe lub zmodernizowane połączenia intermodalne*	

4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych (CP 4)	(i) Poprawa skuteczności i poziomu włączenia społecznego rynków pracy oraz dostępu do wysokiej jakości zatrudnienia poprzez rozwój infrastruktury społecznej i wspieranie ekonomii społecznej	RCO 61 – Powierzchnia nowych lub zmodernizowanych obiektów dla służb zatrudnienia	RCR 65 – Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych obiektów dla służb zatrudnienia
	(ii) Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online	RCO 66 – Pojemność klas w nowych lub zmodernizowanych placówkach opieki nad dziećmi RCO 67 – Pojemność klas w nowych lub zmodernizowanych placówkach oświatowych	RCR 70 – Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki nad dziećmi RCR 71 – Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek oświatowych
	(iii) Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne	RCO 65 – Pojemność nowych lub zmodernizowanych lokali socjalnych* RCO 113 – Ludność objęta projektami o zintegrowanych działaniach na rzecz włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji*	RCR 67 – Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych lokali socjalnych
	(iv) Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne	RCO 63 – Pojemność nowych lub zmodernizowanych tymczasowych ośrodków recepcyjnych	RCR 66 – Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych tymczasowych ośrodków recepcyjnych
	(v) Zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej	RCO 69 – Pojemność nowych lub zmodernizowanych placówek opieki zdrowotnej	RCR 72 – Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych elektronicznych usług opieki zdrowotnej RCR 73 – Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki zdrowotnej

		RCO 70 – Pojemność nowych lub zmodernizowanych placówek opieki społecznej (innych niż mieszkania)	RRC 74 – Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki społecznej
	(vi) Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych	RCO 77 – Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem*	RRC 77 – Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem*
5. Europa bliższa obywatelom dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju wszystkich rodzajów terytoriów oraz inicjatyw lokalnych (CP 5)	(i) Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich	RCO 74 – Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego* RCO 75 – Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego* RCO 76 – Zintegrowane projekty rozwoju terytorialnego	
	(ii) Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie	RCO 80 – Wspierane strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność* RCO 112 – Podmioty zaangażowane w przygotowanie i realizację strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego RCO 114 – Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich*	

** Dla ułatwienia prezentacji wspólne wskaźniki produktu i rezultatu są pogrupowane według celów szczegółowych w ramach celu polityki, ale nie ograniczają się wyłącznie do danego celu szczegółowego w ramach danego celu polityki. W szczególności w ramach CP 5 można stosować odpowiednie wspólne wskaźniki wymienione w ramach CP 1–4. Ponadto w celu uzyskania pełnego obrazu przewidywanej i rzeczywistej realizacji programów wspólne wskaźniki oznaczone (*) można w stosownych przypadkach stosować w odniesieniu do celów szczegółowych dowolnego spośród CP 1–4.

(¹) RCO: Wspólny wskaźnik produktu REGIO.

(²) Podział ten nie jest wymagany do celów programowania, jedynie do celów sprawozdawczych.

(³) RCR: Wspólny wskaźnik rezultatu REGIO.

(⁴) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1315/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie unijnych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej i uchylające decyzję nr 661/2010/UE (Dz.U. L 348 z 20.12.2013, s. 1).

Tabela 2

Dodatkowe wspólne wskaźniki produktu i rezultatu dla EFRR w odniesieniu do Interreg

Wskaźniki specyficzne dla Interreg	RCO 81 – Uczestnictwo we wspólnych działaniach transgranicznych RCO 115 – Wspólnie organizowane transgraniczne wydarzenia publiczne RCO 82 – Uczestnictwo we wspólnych działaniach wspierających równouprawnienie płci, równe szanse i włączenie społeczne RCO 83 – Wspólnie opracowane strategie i plany działania RCO 84 – Wspólnie opracowane działania pilotażowe zrealizowane w ramach projektów	RRC 79 – Wspólne strategie i plany działania wdrożone przez organizacje RRC 104 – Rozwiązania przyjęte lub zastosowane na szerszą skalę przez organizacje
------------------------------------	---	--

	RCO 116 – Wspólnie opracowane rozwiązania RCO 85 – Uczestnictwo we wspólnych programach szkoleniowych RCO 117 – Rozwiązania dla zidentyfikowanych transgranicznych barier prawnych lub administracyjnych RCO 86 – Podpisane wspólne umowy administracyjne lub prawne RCO 87 – Organizacje współpracujące ponad granicami RCO 118 – Organizacje współpracujące na rzecz wielopoziomowego zarządzania strategiami makroregionalnymi RCO 90 – Projekty na rzecz transgranicznych sieci innowacyjnych RCO 120 – Projekty wspierające współpracę transgraniczną na rzecz rozwoju powiązań między obszarami miejskimi a wiejskimi	RCR 81 – Liczba osób kończących wspólne programy szkoleniowe RCR 82 – Złagodzone lub usunięte transgraniczne bariery prawne lub administracyjne RCR 83 – Osoby objęte podpisanymi wspólnymi umowami administracyjnymi lub prawnymi RCR 84 – Organizacje współpracujące ponad granicami po zakończeniu projektu RCR 85 – Uczestnictwo we wspólnych działaniach transgranicznych po zakończeniu projektu
--	--	--

PODSTAWOWY ZESTAW WSKAŹNIKÓW WYKONANIA DLA EFRR I FUNDUSZU SPÓJNOŚCI, O KTÓRYM MOWA W ART. 8 UST. 3, STOSOWANY PRZEZ KOMISJĘ ZGODNIE Z NAŁOŻONYM NA NIĄ WYMOGIEM DOTYCZĄCYM SPRAWOZDAWCZOŚCI NA MOCY ART. 41 UST. 3 LIT. H) PPKT (III) ROZPORZĄDZENIA FINANSOWEGO

Cel polityki	Cel szczegółowy	Produkty	Rezultaty
(1)	(2)	(3)	(4)
1. Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej (CP 1)	(i) Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	CCO ⁽¹⁾ 01 – Przedsiębiorstwa objęte wsparciem na rzecz innowacji CCO 02 – Naukowcy pracujący we wspieranych obiektach badawczych	CCR 01 ⁽²⁾ – Małe i średnie przedsiębiorstwa ⁽³⁾ (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe, procesowe, marketingowe lub organizacyjne
	(ii) Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych	CCO 03 – Przedsiębiorstwa i instytucje publiczne objęte wsparciem na opracowywanie produktów, usług i procesów cyfrowych	CCR 02 – Roczna liczba użytkowników nowych lub udoskonalonych produktów, usług i procesów cyfrowych
	(iii) Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	CCO 04 – MŚP objęte wsparciem na rzecz pobudzania wzrostu i konkurencyjności	CCR 03 – Miejsca pracy utworzone w przedsiębiorstwach objętych wsparciem
	(iv) Rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości	CCO 05 – MŚP inwestujące w umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości	CCR 04 – Pracownicy MŚP kończący szkolenia w obszarze rozwoju umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości
	(v) Udoskonalanie łączności cyfrowej	CCO 13 – Dodatkowe lokale mieszkalne i przedsiębiorstwa dysponujące szerokopasmowym dostępem do sieci o bardzo wysokiej przepustowości	CCR 12 – Dodatkowe lokale mieszkalne i przedsiębiorstwa z abonamentem na szerokopasmowy dostęp do sieci o bardzo wysokiej przepustowości
2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich	(i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	CCO 06 – Inwestycje w działania służące poprawie charakterystyki energetycznej	CCR 05 – Oszczędności pod względem rocznego zużycia energii pierwotnej
	(ii) Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/200, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju	CCO 07 – Dodatkowe zdolności wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych	CCR 06 – Dodatkowo wytworzona energia ze źródeł odnawialnych
	(iii) Rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych oraz systemów magazynowania energii poza transeuropejską siecią energetyczną (TEN-E)	CCO 08 – Cyfrowe systemy zarządzania inteligentnymi systemami energetycznymi	CCR 07 – Dodatkowi użytkownicy podłączeni do inteligentnych systemów energetycznych
	(iv) Wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego	CCO 09 – Inwestycje w nowe lub zmodernizowane systemy monitorowania, gotowości, ostrzegania i reagowania w kontekście klęsk żywiołowych i katastrof	CCR 08 – Dodatkowa liczba ludności odnosząca korzyści ze środków ochrony przed powodzią, niekontrolowanymi pożarami oraz innymi klęskami żywiołowymi związanymi z klimatem

inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej (CP 2)	(v) Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej	CCO 10 – Nowa lub zwiększona przepustowość w zakresie oczyszczania ścieków	CCR 09 – Dodatkowa liczba ludności przyłączona do instalacji oczyszczania ścieków co najmniej II stopnia
	(vi) Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej	CCO 11 – Nowe lub zwiększone zdolności w zakresie recyklingu odpadów	CCR 10 – Dodatkowe odpady poddane recyklingowi
	(vii) Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia	CCO 12 – Powierzchnia zielonej infrastruktury	CCR 11 – Ludność odnosząca korzyści ze środków na rzecz jakości powietrza
	(viii) Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej	CCO 16 – Rozbudowa i modernizacja linii tramwajowych i linii metra	CCR 15 – Roczna liczba użytkowników korzystających z nowych i zmodernizowanych linii tramwajowych i linii metra
3. Lepiej połączona Europa dzięki zwiększeniu mobilności (CP 3)	(i) Rozwój odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej, bezpiecznej, zrównoważonej i intermodalnej TEN-T	CCO 14 – Sieć drogowa TEN-T: Nowe, rozbudowane, przebudowane lub zmodernizowane drogi CCO 15 – Sieć kolejowa TEN-T: Nowe, rozbudowane, przebudowane lub zmodernizowane linie kolejowe	CCR 13 – Oszczędność czasu dzięki udoskonalonej infrastrukturze drogowej CCR 14 – Roczna liczba pasażerów obsługiwanych przez udoskonalony transport kolejowy
	(ii) Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmianę klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawa dostępu do sieci TEN-T oraz mobilności transgranicznej	CCO 22 – Sieć drogowa poza TEN-T: Nowe, rozbudowane, przebudowane lub zmodernizowane drogi CCO 23 – Sieć kolejowa poza TEN-T: Nowe, rozbudowane, przebudowane lub zmodernizowane linie kolejowe	
4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych (CP 4)	(i) Poprawa skuteczności i poziomu włączenia społecznego rynków pracy oraz dostępu do wysokiej jakości zatrudnienia poprzez rozwój infrastruktury społecznej i wspieranie ekonomii społecznej	CCO 17 – Powierzchnia nowych lub zmodernizowanych obiektów dla służb zatrudnienia	CCR 16 – Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych obiektów dla służb zatrudnienia
	(ii) Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online	CCO 18 – Liczba miejsc w nowych lub zmodernizowanych placówkach opieki nad dziećmi i oświatowych	CCR 17 – Roczna liczba użytkowników korzystających z nowych lub zmodernizowanych placówek opieki nad dziećmi i oświatowych
	(iii) Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w nie-	CCO 19 – Liczba miejsc w nowych lub zmodernizowanych lokalach socjalnych CCO 25 – Ludność objęta projektami w ramach zintegrowanych działań na rzecz włączenia społeczno-	CCR 18 – Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych lokali socjalnych

	korzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne	gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji	
	(iv) Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne	CCO 26 – Liczba miejsc w nowych lub zmodernizowanych tymczasowych ośrodkach recepcyjnych	CCR 20 – Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych tymczasowych ośrodków recepcyjnych
	(v) Zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej	CCO 20 – Liczba miejsc w nowych lub zmodernizowanych placówkach opieki zdrowotnej	CCR 19 – Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki zdrowotnej
	(vi) Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych	CCO 24 – Obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	CCR 21 – Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem
5. Europa bliższa obywatelom dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju wszystkich rodzajów terytoriów oraz inicjatyw lokalnych (CP 5)	(i) Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich	CCO 21 – Ludność objęta strategiami zintegrowanego rozwoju terytorialnego	
	(ii) Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie		

(¹) CCO: Podstawowy wspólny wskaźnik produktu REGIO.

(²) CCR: Podstawowy wspólny wskaźnik rezultatu REGIO.

(³) Zalecenie Komisji z dnia 6 maja 2003 r. w sprawie definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36).